

koninklijke
metaalunie

METAAAL ² & TECHNIEK

VAKBLAD VOOR HET MKB IN DE METAAL

ESEF / Techni-Show



26 APRIL 2012

METAALUNIE **SMART FUTURE** CONGRES

12

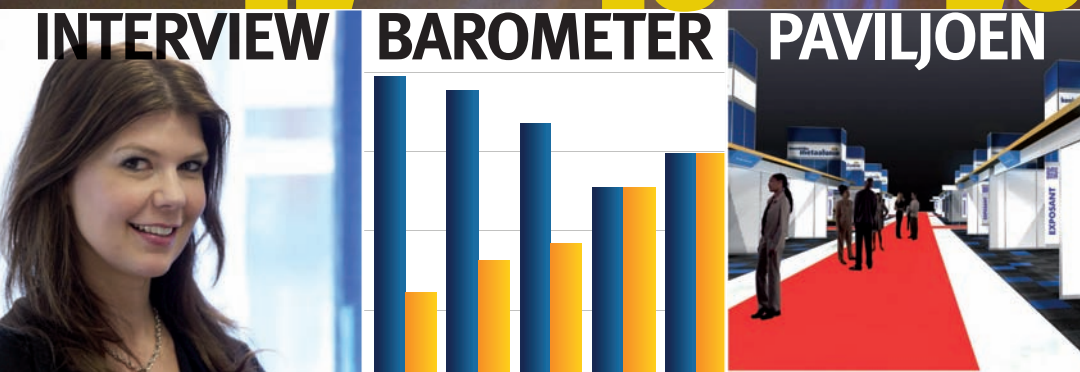
INTERVIEW

18

BAROMETER

28

PAVILJOEN



Colofon

Metaal & Techniek is een vakblad voor het midden- en kleinbedrijf in de metaal en tevens het officiële orgaan van de Koninklijke Metaalunie. Het verschijnt 11 keer per jaar. De leden van de Metaalunie ontvangen Metaal & Techniek uit hoofde van hun lidmaatschap.

Uitgave

mybusinessmedia

Adres

Essebaan 63c, 2908 LL
Capelle aan den IJssel
Postbus 8632, 3009 AP Rotterdam.
Tel.nr. +31 (0)10 289 40 78
Faxnr. +31 (0)10 289 40 76

Uitgever

MYbusinessmedia

Redactie

Astrid Mol (redacteur),
a.mol@mybusinessmedia.nl
Tel.nr. +31 (0)10 289 40 29

Redactie Metaalunie

Tony van der Meer

Basisontwerp

Vormbreker Nieuw-Vennep

Medewerkers:

Hans Koopmans
Pieter Rol
Frank Senteur
Erik Steenkist

Advertentieverkoop

Margarita Robertson
(m.robertson@mybusinessmedia.nl)
Advertentietarieven op aanvraag
+31 (0)10 289 40 69

Abonnementen

Abonnementsprijs NL 11 nummers € 110,-.
Los nummer € 14,20 (incl. btw).
Proefabonnement 3 nummers € 17,50.
Buitenland € 124,50 (prijzen excl. 6 % btw).

Opgave abonnementen

Tel.nr. +31 (0)10 289 40 08
Faxnr. +31 (0)10 289 40 76
Annulering abonnement schriftelijk
en uitsluitend drie maanden voor
afloop van de abonnementsperiode.
Het abonnementsgeld dient bij
vooruitbetaling te worden voldaan.
Voor de algemene voorwaarden, zie
www.mybusinessmedia.nl/
algemenevoorwaarden
Bank: 1421.46.439.

Voor informatie over de Koninklijke Metaalunie

Koninklijke Metaalunie
Einsteinbaan 1
Postbus 2600
3430 GA Nieuwegein
Tel.nr. +31 (0)30 605 33 44
Faxnr. +31 (0)30 605 31 22
www.metaalunie.nl

Opmaak

De Opmaakredactie, Doetinchem

Druk

Senefelder Misset, Doetinchem

©2012

MYbusinessmedia

ISSN: 0026-0479

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vervoelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige
vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen of
enige andere manier, zonder voorafgaande
toestemming van de uitgever.

Hoewel dit tijdschrift zorgvuldig en naar beste
weten wordt samengesteld, kan de uitgever niet
in staan voor de juistheid of volledigheid van de

HO
2012
PRINT

informatie. Uitgever en auteurs aanvaarden
geen enkele aansprakelijkheid voor schade,
van welke aard ook, die het gevolg is van
handelingen en/of beslissingen die gebaseerd
zijn op de in dit tijdschrift gegeven informatie.
Gebruikers van het tijdschrift wordt nadrukkelijk
aangeraden de vaktechnische informatie niet
geïsoleerd te gebruiken, maar altijd mede af te
gaan op hun professionele kennis en ervaring,
en de te gebruiken informatie te controleren.

Interview

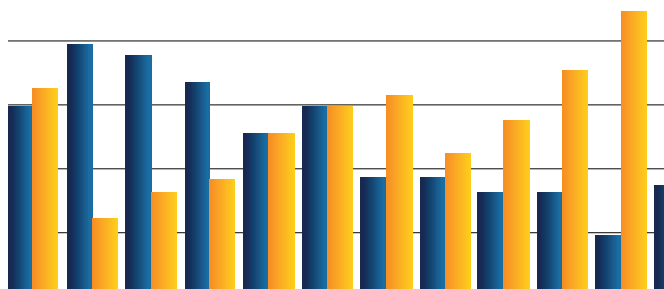
12



Afke Schaart, Tweede Kamerlid VVD met innovatie in haar portefeuille, kijkt ze scherp naar het innovatiebeleid van dit kabinet. Haar antwoord op de vraag of dit kabinet wel voldoende geld steekt in bevordering van innovatie is duidelijk: "Innovatie hoeft niet met een grote zak geld tot stand te komen. Het gaat er om zaken beter en slimmer te realiseren."

Metaalunie Barometer

18



In het derde kwartaal van 2011 leek de groei in het mkb-metaal abrupt te zijn geëindigd. Het vierde kwartaal van 2011 toont echter op bijna alle terreinen weer een lichte verbetering, hoewel de verwachtingen voorzichtig blijven. De binnenlandse orderpositie verbeterde licht en de werkgelegenheid groeit nog steeds zij het langzaam.

De Koninklijke Metaalunie in feiten en cijfers

De Koninklijke Metaalunie is met ruim 13.000 leden de grootste ondernemersorganisatie voor het midden- en kleinbedrijf in de metaal. De aangesloten leden vertegenwoordigen zo'n 150.000 werknemers met een gezamenlijke omzet van 20 miljard euro. De Koninklijke Metaalunie richt zich op metaalbedrijven tot ongeveer 100 werknemers in uiteenlopende sectoren als machine- en apparatenbouw, metaalwaren, instrumenten,

elektronica, engineering, constructie, gereedschappen, gietwerk, jachtbouw, verspaning, plaatbewerking, landbouw-mechanisatie, revisie, onderhoud en handel. Elk lid is ingedeeld in een van de tien districten die de Metaalunie telt en heeft via zijn district directe invloed op het beleid. Omdat de Metaalunie gericht is op ondernemers in het mkb in de metaal staat een concrete, resultaatgerichte aanpak voorop.

Activiteiten Metaalunie

- gratis ledenadvies op sociaaljuridisch, bedrijfseconomisch, fiscaal, bestuursrechtelijk en bedrijfsjuridisch gebied
- collectieve belangenbehartiging
- ondersteuning van specifieke branches door meer dan 50 branchegroepen
- speciale aandacht voor jonge ondernemers (Metaalunie Jong Management)

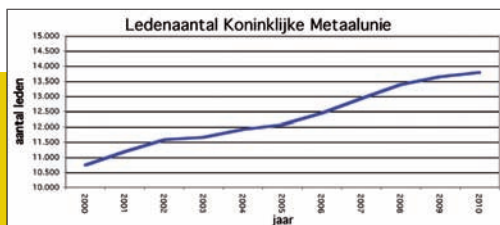


De Koninklijke Metaalunie heeft voor haar leden op de ESEF een collectief beurspaviljoen ingericht. Het paviljoen bestaat uit vijf eilanden met een totaaloppervlakte van bijna 1300m² in hal 1 van het Utrechtse Jaarbeurscomplex. Maar liefst 47 ondernemingen nemen aan dit full-service concept deel. Alle ondernemers hebben hun eigen afgebakende en duidelijke herkenbare standruimte en maken gebruik van centrale voorzieningen.

Verder in dit nummer

Nieuws	8	Thema: Awards ESEF-/Techni-Show	34
Metaalunie Nieuwjaarsbijeenkomsten	11	Vakkanjers	37
Congres Metaalunie	16	Blik op branches NVvM	38
Ondernemen: Combi-Tech	22	Thema: Beursnoviteiten	41
Regelgeving: nieuw bouwbesluit	24	Keurmerk HR Zonwering	46
Thema: ESEF	26	Blik op branches SNS	49
Thema: Techni-Show	33	Rechtgezet	53
		Agenda	57
		Tot slot	58

Ontwikkeling van het ledenaantal over de jaren 2000/2010.



- collectieve deelname aan beurzen
- actieve exportondersteuning
- cursussen, opleiding en voorlichtingsbijeenkomsten, zowel landelijk als in de districten
- informatie over ontwikkelingen in de vorm van brochures, folders, notities, circulaire, het Metaal-

uniebulletin, de digitale nieuwsbrief en het vakblad Metaal & Techniek.

Voor meer informatie:
Koninklijke Metaalunie,
Tel.nr. +31 (0)30 605 33 44
www.metaalunie.nl.

De groene medewerker



Michaël van Straalen
Voorzitter
Koninklijke Metaalunie

Groen is de kleur van duurzaamheid. We kennen onder andere groene labels, groene gebouwen en groene stroom. Aan deze opsomming wil ik de groene medewerker toevoegen. Een groene medewerker is een medewerker die duurzaam inzetbaar is; duurzame inzetbaarheid van werknemers wordt in de toekomst steeds belangrijker. Het is immers onontkoombaar dat iedereen langer zal gaan werken. Per 1 januari 2020 wordt de pensioengerechtigde leeftijd 66 jaar en vijf jaar later staat deze leeftijd op 67. Dat vraagt een bepaalde inzet van zowel werkgevers als werknemers.

Werkgevers moeten aan de slag met het feit dat werknemers langer inzetbaar moeten zijn. Hoe dat moet hoeven ze niet zelf te bedenken want binnen onze CAO zijn afspraken gemaakt om het langer werken voor werknemers mogelijk te maken. Zo is afgesproken dat er een instrument ontwikkeld wordt waarmee in een vroeg stadium bekeken kan worden of een werknemer langdurig voor een bepaalde functie geschikt is, of dat hij tijdig moet worden omgeschoold. Functionerings- en loopbaangesprekken vormen daarbij een effectief hulpmiddel.

Ook vanuit onze bedrijfstak zal dat gestimuleerd worden. Tot zover niets aan de hand. Toch is er een "maar". Dat is de vraag hoe de lasten verdeeld gaan worden tussen de werkgever en de werknemer, als het gaat om de investeringen in duurzame inzetbaarheid. Om daar eens richting aan te geven: Ik vind dat de werknemer verantwoordelijk is voor het investeren in tijd voor scholing. Voorts ben ik van mening dat het feit of een werknemer al dan niet recht zou moeten hebben op deeltijdpensioenen nader onder de loep moet worden genomen.

Ook arbeidsomstandigheden spelen natuurlijk een rol bij duurzame inzetbaarheid. Dat thema hebben wij een aantal jaren geleden al stevig opgepakt met bijvoorbeeld het project '5xbeter'. Wij mogen stellen dat werkgevers de arbozorg al jaren hoog op de agenda hebben staan. Daarmee is de medewerker al voor een deel groen: nu dat laatste stuk nog!

Bedrijfsleven investeert ruim €1,5 miljard in innovatie

Het bedrijfsleven is bereid ruim € 1,5 miljard te investeren in vernieuwende producten en diensten. Dat blijkt uit de innovatiecontracten die ondernemers en onderzoekers in de negen topsectoren hebben opgesteld, schrijft minister Verhagen van Economische Zaken, Landbouw (EL&I) in een brief aan de Tweede Kamer.

“Juist in een moeilijke economische tijd laten Nederlandse bedrijven zien dat investeren in vernieuwing de beste manier is uit de recessie te komen”, aldus de bewindsman. “De samenwerking tussen onderzoekers, overheid en ondernemers, heeft resultaat.”

Ondernemers en onderzoekers gaan in consortia samenwerken aan vernieuwende producten. Over vier jaar gaat hier minstens € 500 miljoen in om. Daarvan komt minstens 40% voor de rekening van bedrijven. Het kabinet stelt vanaf 2013 € 90

miljoen extra beschikbaar aan bedrijven, universiteiten en hogescholen die willen bijdragen aan deze topconsortia.

Sommige topsectoren stellen beurzen beschikbaar of gaan zelf opleidingen vormgeven en vakkrachten inzetten in het beroepsonderwijs. Het kabinet ontwikkelt een plan om investeringen van bedrijven in onderwijs ruim baan te geven.

Verder kondigde minister Verhagen in de Kamerbrief aan dat er € 20 miljoen wordt gereserveerd voor de cofinanciering van Europese onderzoeksprogramma's in de topsector High Tech. Op deze manier kunnen bedrijven maximaal gebruik maken van EU-gelden. De doelstelling om 2,5% van het inkoopbudget te besteden aan innovatie krijgt onder meer vorm in acht boegbeeldprojecten, zoals klimaatneutrale gebouwen, effectiever onderhoud van gebouwen, gebruik van elektrisch vervoer en duurzamer gebruik van grondstoffen.

Diefstal bronzen kunstwerken verdriedubbeld



Het aantal diefstallen van openbare (bronzen) kunstwerken is in de afgelopen twee jaar verdriedubbeld. Naast brons zijn ook rvs en koper populair bij het dievigilde. Per kunstwerk varieert de schade tussen de tien en twintigduizend euro.

Diefstal van kunstwerken vindt veelal plaats op afgelegen plekken, zoals parken, beeldentuinen en nabij scholen. De ontstane schade wordt niet alleen uitgedrukt in de vervangingswaarde van het materiaal. Ook de kunstwaarde van het object maakt onderdeel uit van de schadelast. Daarnaast is er vaak sprake van emotionele en culturele schade. Onlangs werden in Westerbork een oorlogsmonument en in Rheden beelden van schrijver Simon Carmiggelt en zijn vrouw Tiny

gestolen. Eerder werden tal van bronzen voorwerpen gestolen van een kerkhof in het Limburgse Landgraaf. Verschillende gemeenten hebben nu besloten hun beelden naar binnen te halen tot ze beter beveiligd kunnen worden. Ook het koper is nog steeds in trek: vorig jaar waren er in ons land 751 koperdiefstallen waarvan 643 op het spoor en 108 in de werkateliers. Op de spoorinfrastructuur werd voor meer dan 180 kilometer aan koperen kabels gestolen. In het oude Shell-gebouw bij Overhoeks in Amsterdam zijn eveneens de koperen leidingen weggenomen.

De diefstal van metalen neemt toe naarmate de marktprijs van metaal stijgt. Momenteel is de prijs voor oud koper ongeveer € 6,35 per kilo.

Europese norm voor Ecodesign in de maak

Bedrijven moeten steeds vaker voldoen aan hoge eisen die eindgebruikers stellen aan duurzaamheid en energieverbruik van producten. Veel bedrijven beschikken echter niet over de expertise en middelen om een complete Life Cycle Analysis (LCA) of vergelijkbare methodiek toe te passen. NEN, de Koninklijke Metaalunie en de Vereniging FME-CWM slaan nu de handen ineen om te komen tot een Europese norm voor het beoordelen en ontwerpen van milieuvriendelijke producten, ook bekend als Ecodesign Methodologie.

De nieuwe norm voor ecodesign helpt fabrikanten te voldoen aan steeds hogere duurzaamheidseisen en kan de afzet van duurzame producten eenvoudiger en goedkoper maken. FME en Metaalunie verwachten dat de norm vooral kan worden gebruikt om via een Europese en breed geaccepteerde methode aan te tonen dat een verbeterd product duurzamer is dan het oude product.

De Nederlandse normcommissie die de norm gaat ontwikkelen, is opgericht. Nederland is via NEN ook vertegenwoordigd in de Europese Technische Commissie (CEN/TC 406). Daarmee neemt Nederland nu deel aan het Europese traject, dat moet komen tot de ontwikkeling van één standaardmethodiek voor het bepalen van de rele-

vante milieuaspecten van producten.

De norm is vooral gericht op bedrijven die mechanische producten ontwikkelen en produceren. Aan veel producten worden al minimeisen gesteld, bijvoorbeeld waar het gaat om energieverbruik. Met een Europese norm voor Ecodesign Methodologie krijgen bedrijven een handvat om hun producten op duurzame wijze te ontwikkelen, innoveren en produceren. Metaalunie en FME vinden het daarnaast ook belangrijk dat er een einde komt aan het scala van verschillende systemen die nu in Europa bestaan. Nu moeten exporterende bedrijven in elk land opnieuw aantonen dat hun product duurzaam is. Dit remt de export en verkleint de afzetmarkt.

Kijk voor informatie op www.metaalunie.nl.



Campagne Reach 2012 – Act Now!



Voor bedrijven die werken met chemische stoffen is de invoering van de Europese stoffenwetgeving REACH een van de grootste

uitdagingen waar ze ooit mee te maken hebben gekregen. Veel mkb-bedrijven zijn zich er onvoldoende van bewust van wat er allemaal komt kijken om aan de nieuwe regelgeving te kunnen voldoen, zoals een enorme werklast en hoge kosten. Om mkb-bedrijven te wijzen op de aanstaande registratiedeadline van mei 2013, is het Europees Chemie Agentschap ECHA de campagne 'REACH 2013 - Act Now!' gestart.

In lijn met die campagne heeft ReachCentrum, het REACH-trainingscentrum van de Europese organisatie voor de chemische industrie CEFIC, het initiatief genomen om, speciaal voor het mkb, een ondersteuningspakket samen te stellen. In dit pakket, dat als bundel verkocht zal worden, zitten online kennis- en ondersteuningsproducten. Het gaat daarbij o.a. om webinars, E-learning modules, conference calls en MSDS-communicatiesoftware die eenmalig, met een grote (70%) korting aan mkb-bedrijven zal worden aangeboden. Kijk voor meer informatie op www.reach-2013bundle.com.

NIEUWJAARSBIJENKOMSTEN DISTRICTEN

Terugblik op 2011

Zoals ieder jaar vonden er de afgelopen maanden in de verschillende Metaaluniedistricten de nieuwjaarsbijeenkomsten plaats. Het mkb-metaal heeft deels een beter jaar achter de rug en daar werd in een ontspannen sfeer op teruggeblikt.

Voor de introductie van de Metaalunie digitale mvo-monitor, goed bezochte bijeenkomsten als het symposium over CE-markering en de Nanodag, de nieuwe CAO en verschillende regionale activiteiten passeerden de revue.

In alle districten werd ook met gemengde gevoelens teruggekeken op 2011: veel bedrijven deden het beter dan in 2010, maar er bleef bij een deel, vooral bouwgerelateerde bedrijven, ook zorg bestaan over de economische situatie. Deze zorg kreeg de tweede helft van het vorige jaar door

de Eurocrisis een bredere basis. Toch was de boodschap van de verschillende districtsvoorzitters voornamelijk één van hoop en perspectief. Aansluitend hierop werd aanwezigen opgeroepen deel te nemen aan de Metaalunie Smart Enterprise Award en het Metaaluniecongres.

Op deze pagina een foto-impressie van verschillende bijeenkomsten. Omdat een groot deel van deze bijeenkomsten plaatsvond in een 'kasteelachtige' omgeving, is het sfeervolle kaarslicht gehalte groot.



Interview

AFKE SCHAART
VVD

Kritische kanttekeni



ingen bij innovatiebeleid

Een heldere en kritische mening kun je Tweede Kamerlid voor de VVD Afke Schaart niet ontfeggen. Met innovatie in haar portefeuille kijkt ze fcherp naar het innovatiebeleid van dit kabinet en plaatst zinvolle kanttekeningen. Zo vindt ze het topsectorenbeleid een beetje te betuttelend. En hoeft wat haar betreft Syntens niet te verdwijnen, maar moet wel kritisch bekeken worden hoe zulke instellingen hun subsidie inzetten. Haar antwoord op de vraag of dit kabinet wel voldoende geld steekt in bevordering van innovatie is ook duidelijk: "Innovatie hoeft niet met een grote zak geld tot stand te komen. Het gaat er om zaken beter en slimmer te realiseren."

TEKST: TONY VAN DER MEER. BEELD: SANDER VAN DER TORREN.

Wat verstaat u onder innovatie?

"Laat ik voorop stellen dat een land als Nederland in deze economische moeilijke tijd niet zonder innovatie kan. In mijn optiek is innovatie het verbeteren van processen en producten door vooral bedrijven en overheid, maar eigenlijk door iedereen. Een individu kan ook op persoonlijk vlak innoveren. Dat heeft ook te maken met het liberale uitgangsprincipe van zelfontplooiing."

Hoe staat Nederland ervoor op het gebied van innovatie?

"Ik vind Nederland heel innovatief. Nu ik voor de VVD in de Tweede Kamer woordvoerder ben op het onderwerp innovatie, ga ik wekelijks op bezoek bij bedrijven die innovatief zijn. Ik ben echt onder de indruk geraakt van het innovatief vermogen van ondernemers in Nederland. Ik kan zo twintig voorbeelden noemen van innovatieve bedrijven die niet alleen in Nederland actief zijn, maar ook voor de rest van Europa en de wereld producten maken en diensten aanbieden. Ik vind dat we het, ondanks alle negatieve berichten, heel goed doen."

Hoe innovatief schat u het mkb-metaal in?

"Zoals ik net al aangaf is een aantal bedrijven heel goed bezig. Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid. Juist het mkb en in het bijzonder het mkb-metaal doet dat heel erg goed. De combinatie van duurzaamheid met technologie geeft ze een voorsprong op bedrijven uit andere landen."

We kunnen dus nog mee met een land als Duitsland?

"Ja. Wij zijn in Europa het tweede exportland na Duitsland en maar liefst nummer zeven op de wereldranglijst. Het is belangrijk niet stil te zitten en te blijven innoveren en vooruit te kijken en te denken. En daar is juist het mkb sterk in. Duitsland doet het natuurlijk heel goed, en daar profiteren wij ook van. Onze grootste afzetmarkt is Duitsland."

Hoe kijkt u aan tegen het door dit kabinet gevoerde innovatiebeleid?

"Ik vind het topsectorenbeleid zoals het kabinet dat heeft bedacht prima. Voor de



ZESTIG PROCENT VAN DE GROEI WORDT GEREALISEERD DOOR MKB'ERS

VVD zijn het wel wat veel topsectoren voor een land als Nederland. Ik vind uit principe ook niet dat de overheid zou moeten bepalen wie goed is en wie niet. Daar selecteer je nu op. Je kiest niet alleen de winnaars maar daarmee ook de verliezers. En dat past niet in het liberale gedachtegoed. Iedereen moet top kunnen worden. Daar heb ik mij voor ingezet en daarom is het Innovatiefonds MKB+ gerealiseerd. Dit fonds is bedoeld voor bedrijven die buiten de topsectoren vallen. Waar ik vooral blij mee ben in het huidige beleid, is dat er minder wordt gekeken naar subsidies en meer naar garanties en leningen met terugwerkende kracht. Er wordt wel wat meer van een ondernemer gevraagd. Er zijn maar een paar instrumenten over zoals de WBSO, het Innovatiefonds en de IPC. Ik denk dat ondernemers blij zijn dat het oerwoud aan subsidies is gekapt.”

De ondernemer moet wel eerst de investering doen, dat is misschien wat lastig in een tijd als deze...

“Dat klopt, en ik heb dit ook aangekaart tijdens de Begrotingsbehandeling. Het kabinet vindt dat het geld met terugwerkende kracht verkregen kan worden als je winst maakt. Ik snap heus wel dat het voor beginnende ondernemers lastig is om ver vooruit te kijken. Aan de andere kant staat daar tegenover dat als je binnen vijf jaar geen winst hebt gemaakt, je je ook kunt afvragen of de investering wel zin heeft gehad. Er zijn helaas weinig middelen en weinig ruimte. Laten we even afwachten hoe alles straks echt uitpakt. Hier iets aan doen staat op het wensenlijstje, maar of het uitvoerbaar is en er een meerderheid voor te vinden is zal nog blijken.”

Die ruimte is er wel?

“We moeten in ieder geval kijken naar de financiële consequenties van het Bedrijfslevenbeleid. Die worden nu eigenlijk pas duidelijk. Alle topteam zijn klaar en nu gaat het proces van het geld verdelen beginnen. We kijken even hoe zaken lopen en of we dat kunnen bijsturen als Kamer.”

Er klinken geluiden dat het mkb onvoldoende aan bod komt in het Topsectorenbeleid.

“Dat beeld herken ik niet. In de topteam is het mkb goed vertegenwoordigd. We moeten niet vergeten dat zestig procent van de groei gerealiseerd wordt door mkb'ers, en op hun beurt leveren die weer aan grotere bedrijven. We moeten oppassen al te kritisch te kijken naar het grootbedrijf.”

Tot slot: al enige tijd heeft u zich kritisch uitgelaten over Syntens. Syntens speelt ook een belangrijke rol voor het innovatieve vermogen van mkb bedrijven...

“Ik ben inderdaad weleens tekeer gegaan tegen Syntens in de afgelopen jaren. Ik ben helemaal niet tegen Syntens en ik denk ook echt dat ze goed werk doen. Ik vind wel dat ik vanuit mijn Tweede- Kamerlidmaatschap moet kijken naar hoe wij omgaan met belastinggeld en dat er geen rare dingen gebeuren. Die controletaak is goed, zo houden we elkaar scherp. Ik ben niet bezig om Syntens af te schaffen.”

METAALUNIECONGRES OVER INNOVATIE

26 april in het Beatrixthe

Eén keer in de vijf jaar organiseert de Koninklijke Metaalunie een congres voor haar leden. Dit jaar vindt het congres plaats op donderdag 26 april en heeft als titel 'Smart future'. Drie leden van de commissie die verantwoordelijk is voor het congres, over het hoe en het waarom van dit congres.

Joran van Bussel, commercieel directeur Adruu BV, Son, Noord-Brabant.

Als voorzitter Metaalunie Jong Management vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur Metaalunie.

Leeftijd: 34.



over de stand van zaken in het eigen bedrijf, over problemen, kansen en bedreigingen.”

“Natuurlijk kun je je afvragen of zo’n congres wel moet, in tijden van crisis,” zegt Wout Buizert, directeur van De Oude IJssel Service en Onderhoud BV. “Maar ik vind van wel. Ik denk dat je juist nu optimisme moet laten zien, waar je de leden bij elkaar haalt. Men wordt verrast op goede sprekers op sociaal, financieel en innovatief gebied. De leden krijgen ideeën aangereikt die ze thuis kunnen gebruiken. Zo komt Piet Moerland van Rabobank Nederland om ons op financieel gebied te informeren – bijvoorbeeld hoe je het zo kunt aanpakken dat banken weer gaan investeren.”

Voor Joran van Bussel (commercieel directeur van Adruu BV) is het congres dan ook geslaagd

“Waarom dit congres? Vooral om te babbelen en te netwerken.”

Aldus Tjeuvo Verhoeven, in het dagelijks leven directeur van Verhoeven Constructie BV. “Er wordt een compleet programma samengesteld, met informatie en een visie op de toekomst. Naar aanleiding daarvan kunnen ondernemers praten,

als iedereen aan het eind van de dag denkt: ‘Nu heb ik toch een leuke dag gehad. En ik kan er ook nog iets mee’. Van Bussel: “Al zijn er maar een paar inspiratiepunten waar mensen met enthousiasme mee aan de slag kunnen binnen het bedrijf, om werkelijk iets te veranderen.”

Natuurlijk hebben de ondernemers hun eigen netwerk van collega’s, leveranciers en klanten, maar toch zien ze de meerwaarde van een landelijk evenement. Verhoeven: “Vaak zit je toch in het vaste kringetje van klanten en leveranciers te praten, en regionaal doe je dat met collega-ondernemers in de metaal. Maar landelijk heb je relatief weinig contact met andere metaalondernemers als zij geen leverancier of klant van jou zijn.” Volgens Buizert vormt het congres een unieke mogelijkheid om nieuwe contacten te leggen. “We hebben tijd genoeg ingeruimd, zodat je tijdens het eten aan de staftafeltjes met andere mensen aan de praat komt.”

“Er kan op de schaal van de Metaalunie meer dan dat je als individu kunt”, zegt Van Bussel.

Tjeuvo Verhoeven, directeur-eigenaar van Verhoeven Constructie BV, Zevenbergen, Noord-Brabant.

Lid Raad van Bestuur Metaalunie, vertegenwoordigt West-Brabant.

Leeftijd: 36.



“Ik merk het ook als voorzitter van Metaalunie Jong Management; je ontmoet gemakkelijker interessante ondernemers, kunt in de keukens kijken bij bijvoorbeeld een grote staalfabrikant, grote autobiefabrikant of grote jachtbouwer.”

Eén keer in de vijf jaar vinden de commissieleden een mooi ritme voor een congres. “Elk jaar zou wat overdreven zijn”, vindt Verhoeven. “De Metaalunie is een organisatie zonder veel poeha.” Buizert maakt ook een financiële kanttekening: “Bij zo’n congres gaat het om een behoorlijk budget dat uiteindelijk door de leden moet worden opgebracht. Om de paar jaar is oké, dan kun je er voor sparen.” Overigens wijst Van Bussel erop dat er jaarlijks al veel andere bijeenkomsten en werkbezoeken worden georganiseerd. “Als je het één keer in de vijf jaar doet, kun je wel groots uitpakken, zodat je iets interessants kunt doen.”

Een nieuw en spannend onderdeel tijdens dit congres is de uitreiking van de Metaalunie Award. Het thema van de Award is ‘smart enterprise’. Van Bussel: “Ik zie ‘smart enterprise’ als: hoe kun je nú slim inspelen op zaken die gaan gebeuren. Niet twintig jaar in de toekomst kijken. Maar hoe kan ik mijn bedrijf zo slim, innovierend, flexibel maken, dat ik nu op een relatief eenvoudige manier beter kan gaan presteren?” Verhoeven: “Je kunt ‘smart’ worden door veel ICT-toepassingen te implementeren in het bedrijf, heel hightech. Maar ook het personeelsbeleid kan slim zijn. En we hebben natuurlijk bedrijven die heel slim zijn op het gebied van

Wout Buizert, directeur De Oude IJssel Service & Onderhoud BV, Terborg, Gelderland.

Lid Raad van Bestuur Metaalunie, vertegenwoordigt district Gelre.

Leeftijd: 63.



ater in Utrecht

nieuwe producten en productiemethoden." Bui-
zert kijkt uit naar de verhalen van de deelne-
mers aan de Award: "De genomineerden gaan
tijdens het congres hun concept verdedigen. En
ik ben heel benieuwd naar het uiteindelijke oor-
deel van de jury."

Veel leden zijn betrokken bij de totstandkoming
van het programma. Van Bussel: "We zijn als
organisatie met een brede groep bijeengeko-
men, met diverse ondernemers. Die onderne-
mers voelen goed waar de interesse naar uit
gaat. En er zitten enkele spectaculaire zaken in.
Vooral de uitreiking van de Award wordt heel
bijzonder." Ook bevat het programma interac-
tieve onderdelen. Verhoeven: "Op de website en
via Metaal & Techniek wordt het programma
bekend gemaakt. Als je toch nog twijfelt om te
komen, zou ik zeggen: 'Kom gewoon.' Dit is dé
kans om andere collega-ondernemers te ont-
moeten en daar iets van op te steken, om inspi-
ratie op te doen om te zorgen dat je deze moei-
lijkere tijd door kunt rollen."

Metaalunie Award OP WEG NAAR EEN WINNAAR

7 maart

Tien bedrijven zijn door de jury geselecteerd
als potentiële kanshebbers

4 april

Na uitvoerige bedrijfsbezoeken worden drie
genomineerden bekendgemaakt

26 april

De winnaar wordt tijdens het
metaaluniecongres aangewezen

Voor meer info: www.metaalunieaward.nl

Wie komen er?

Het programma voor de 26e april is nog niet
helemaal rond, maar van de komst van deze
sprekers en presentatoren zijn we nu al zeker!

Hans Klok The fastest magician ever. Maar
tijdens dit congres wel in een heel andere rol:
Hans Klok houdt een verhaal over 'technische
innovatie'. Een beetje ongebruikelijk wellicht
voor een illusionist, maar wel uniek. En het
bijzondere is natuurlijk dat de innovatie bij
Hans Klok vaak samenhangt met de
mogelijkheden binnen onze sector.

Piet Moerland Bestuursvoorzitter Rabobank.
Economisch zwaar weer, geloofwaardigheid
onder druk, morele verantwoordelijkheid ter
discussie: de bancaire sector zit in een lastig
parket. Wat is het antwoord van de Rabobank?
Welke innovaties gaan een rol spelen bij het
herwinnen van het vertrouwen? Hoe smart is de
toekomst van deze sector?



Astrid Joosten Doorgewinterde gespreksleider.
Is presentator van het congres. Maar denk maar
niet dat ze alleen maar presenteert... Zoals ze
zelf zegt: "Ik vind het aankondigen van sprekers
niet al te boeiend, maar interviewen des te
leuker."



Award Voor het
eerst vindt de
uitreiking van de
Metaalunie Award
plaats tijdens het
congres. De drie
genomineerde
bedrijven zullen
zich presenteren,

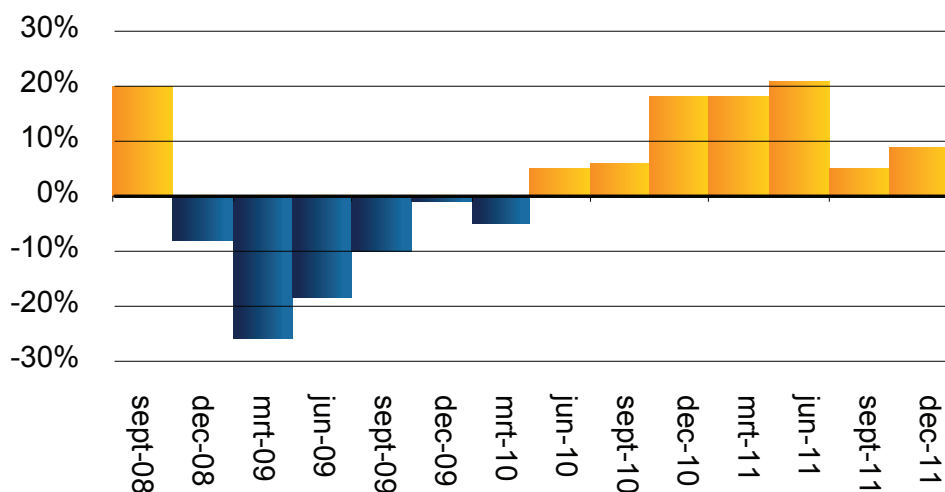
waarna de jury de winnaar zal aanwijzen.
Spannend en feestelijk!

Terugval in mkb-metaal

In het derde kwartaal van 2011 leek de groei in het mkb-metaal, die met ingang van juni 2010 was ingezet, abrupt geëindigd. Het vierde kwartaal van 2011 toont op bijna alle terreinen weer een lichte verbetering. De verwachtingen voor het eerste kwartaal van 2012 blijven wel voorzichtig. De binnenlandse orderpositie verbeterde licht en de werkgelegenheid groeit nog steeds, maar lijkt wel bijna tot stilstand te komen. De beoordeling van de orderpositie buitenland is ook in het 4e kwartaal nog positief. Het aantal bedrijven dat winst maakt neemt iets af. De waardering van het bedrijfsresultaat is nog steeds behoorlijk maar dit zal voor het 1e kwartaal van 2012 naar verwachting minder goed zijn.

TEKST: ROB VAN DER WERFF, BEDRIJFSECONOMISCH LEDENADVISEUR KONINKLIJKE METAALUNIE

De stand van het MKB-metaal



De verschillen tussen de sectoren zijn wederom groot. Bij veel bouwgerelateerde bedrijven gaat het niet goed, al lijkt het erop dat de ergste daling achter de rug is. Presteerde de verspanende sector het afgelopen jaar beduidend beter dan gemiddeld, in het afgelopen kwartaal is dit

omgekeerd. De verspanende sector scoort net onder het gemiddelde van de hele branche. Bij de machinebouwers is het net andersom. Zij presteerden het derde kwartaal wat minder maar geven nu aan redelijk tevreden te zijn.

BINNENLANDSE ORDERS IETS BETER

Na een teleurstellend derde kwartaal lijkt de binnenlandse orderpositie weer wat terug te krabbelen. 35% van de bedrijven geeft aan een betere orderpositie te hebben dan het kwartaal ervoor. 22% geeft aan een slechter kwartaal achter de rug te hebben. Relatief veel Metaalwaren- en Mechanisatiebedrijven hebben een beter kwartaal achter de rug. Opvallend ook, 43% van de verspanende bedrijven geeft aan in het vierde kwartaal een slechtere binnenlandse orderpositie te hebben gehad.

De verwachtingen voor het 1e kwartaal 2012 zijn voorzichtiger. 29% geeft aan een mindere orderportefeuille te verwachten, 25% verwacht een beter kwartaal. Bij de Oppervlaktebehandelaars en de Machinebouwers zijn relatief veel bedrijven die een beter 1e kwartaal verwachten. Onder de Mechanisatiebedrijven en de Onderhoudsbedrijven verwachten meer bedrijven het tegenovergestelde.

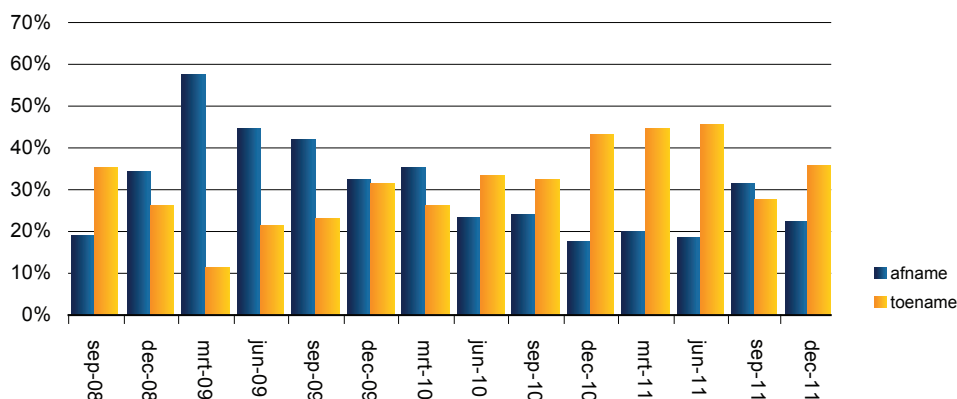
EXPORT: REALISATIE IETS ACHTERUIT, VERWACHTINGEN IETS VOORUIT

De beoordeling van de buitenlandse orderpositie is de afgelopen twee jaar stabiel en positiever geweest dan die van de binnenlandse orderpositie. Dat geldt nog steeds in het 4e kwartaal van 2011 maar de verschillen nemen af. Het aantal bedrijven dat een beter kwartaal achter de rug heeft is afgenomen. In het 2e kwartaal van 2011 had 48% van de bedrijven een betere orderpositie dan in het 1e kwartaal. In het 3e kwartaal was dit nog 34% en nu is het afgenomen tot 29%. Het aantal bedrijven waarbij deze orderpositie afnam, is in deze periode licht gestegen. Bij de Machinebouwers geeft 40% van de exporterende ondernemers aan een beter kwartaal achter de rug te hebben. Bij de metaalwarenbedrijven is dit zelfs de helft van de exporterende bedrijven.

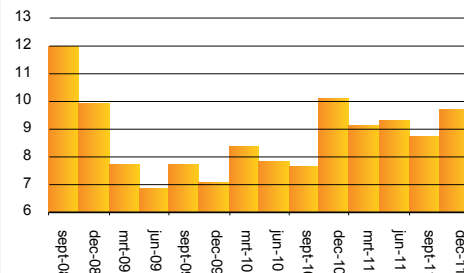
De onzekerheid over de toekomst lijkt te zijn toegenomen. Zowel het aantal bedrijven dat een beter kwartaal als het aantal bedrijven dat een slechter kwartaal verwachten, zijn toegenomen.

zet niet door

Beoordeling orderpositie over de afgelopen periode
t.o.v. de periode ervoor



Orderportefeuille in weken



WERKGELEGENHEID STABIEL

Van de ondernemers geeft 14% aan meer personeel in dienst te hebben dan een kwartaal eerder, terwijl 10% minder mensen in dienst heeft. Voor de meeste sectoren geldt dat er praktisch geen groei van de werkgelegenheid meer is. Dit geldt echter niet voor de Machinebouwers. 27% van hen heeft in het 4e kwartaal meer mensen in dienst dan in het 3e kwartaal. Gemiddeld heeft circa 1 op de 3 bedrijven in het vierde kwartaal een vacature

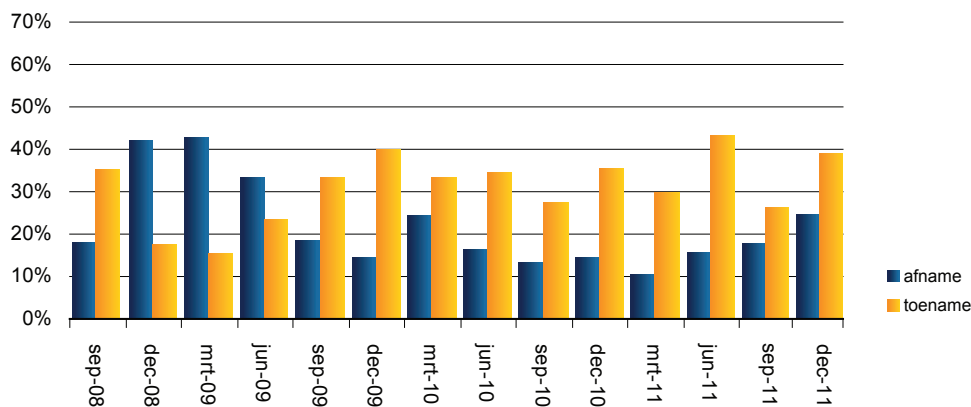
openstaan. Bij de Machinebouwers heeft bijna de helft van de bedrijven tenminste één vacature. Ook bij de bouw gerelateerde bedrijven staan relatief veel vacatures open.

RESULTATEN: REALISATIE VOORUIT, VERWACHTINGEN ACHTERUIT

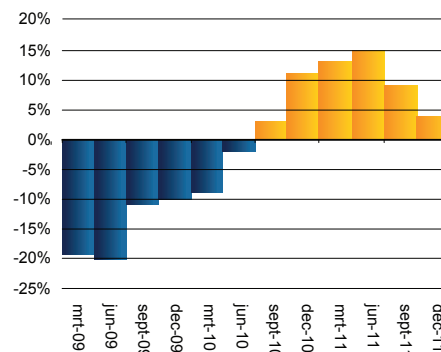
Het bedrijfsresultaat wordt door 47% van de bedrijven als positief gewaardeerd. Dit zijn er iets meer dan in het 3e kwartaal van 2011. Het aantal ondernemers dat het bedrijfsresultaat als

negatief beoordeelt, is afgenomen van 16% naar 12%. Ten opzichte van het 3e kwartaal geeft 30% aan dat het bedrijfsresultaat is verbeterd, tegen 24% waar dit is verslechterd. Sectoren die een bovenmatige afname van het bedrijfsresultaat waarnemen zijn de toeleveranciers aan de bouw en de verspanende bedrijven. Het te verwachten bedrijfsresultaat voor het 1e kwartaal van 2012 is per saldo negatief. 21% van de bedrijven verwacht een beter bedrijfsresultaat tegen 26% een slechter.

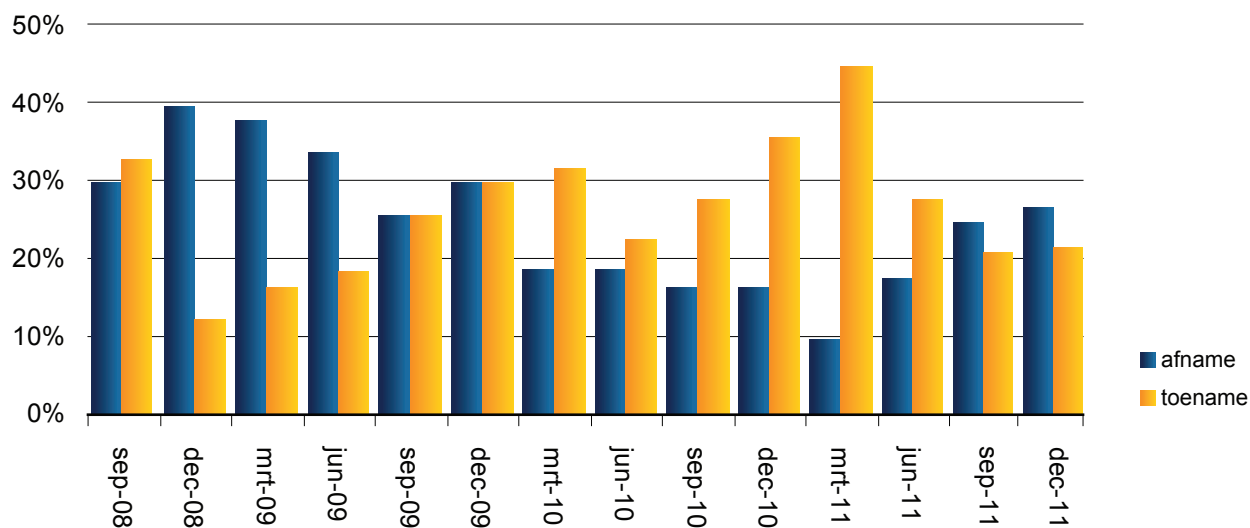
Verwachte orderpositie buitenland



Saldo toe- en afname
vast personeel



Verwachte bedrijfsresultaat van de komende periode

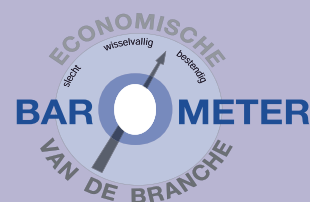
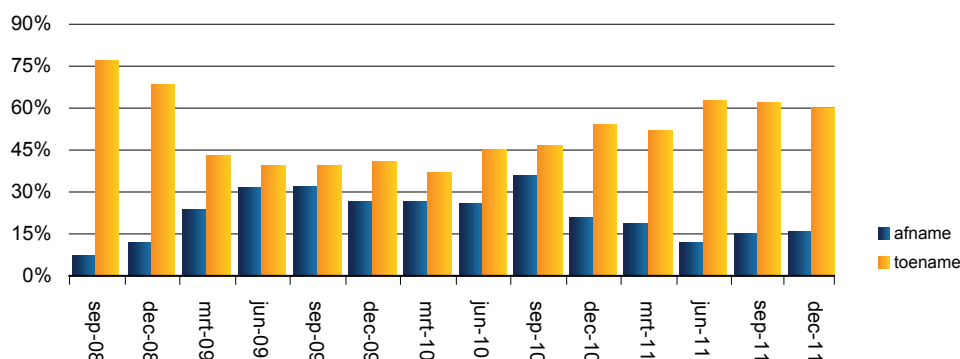


WINSTGEVENDHEID NEEMT IETS AF

Het aantal bedrijven dat winst maakt is ten opzichte van het vorige kwartaal iets afgenomen. Gemiddeld maakt bijna 60% van de bedrijven winst, draait circa 25% quitte en maakt ongeveer 15% van de bedrijven verlies. Het aantal bedrijven dat winst maakt is ook in het 4e kwartaal in de verspanende sector en machinebouw het hoogst.

Eén op de acht respondenten geeft aan het afgelopen halfjaar extra financiering te hebben aangevraagd. Van de 13% van de ondernemers die krediet heeft aangevraagd, is bij 40% de aanvraag afgewezen. Deze cijfers komen sterk overeen met die van medio 2010. Dit was ook een periode waarin er vragen werden gesteld bij de bereidwilligheid van banken om financiering te verstrekken. In de eerste helft van 2012 verwacht nog eens 16% van de bedrijven een financiering aan te zullen vragen.

Winst of verlies



De Economische Barometer is een overwegend kwalitatieve vragenlijst die één keer per kwartaal wordt uitgezet onder een representatieve groep leden van de Koninklijke Metaalunie. In de grafieken worden de positieve en negatieve antwoorden weergegeven of het saldo van de positieve en negatieve antwoorden. De neutrale antwoorden worden niet weergegeven. De antwoorden geven geen absolute indicatie. Toch geven ze een zeer betrouwbaar beeld van de ontwikkeling in de tijd.

Kortste omstelstijden ver

Een bedrijf beginnen in crisistijd is al iets voor waaghalzen, maar drie jaar later het machinepark uitbreiden getuigt van een rotsvast vertrouwen in de eigen bedrijfsvoering. Combi-tech in Uden, specialist in lasersnijden, vaart een rechte koers. Directeur Bas van Pelt wijkt niet af van het voornemen de klant te ontzorgen. Korte levertijden door 's nachts grote series te verwerken, de kleine overdag. De zaken gaan zo goed, dat het machinepark is uitgebreid met een Mazak STX 510 MKIII CELL. En er wordt gelonkt naar de nieuw lasersnijder Optiplex 3015 van Yamazaki Mazak.

TEKST: ASTRID MOL. BEELD: PHOTOL.



Van Pelt koos voor de Mazak STX 510 MKIII CELL in de eerste plaats vanwege de mogelijkheid de machine 24/7 onbemand te laten draaien.

Combi-tech BV in Uden is toeleverancier in plaatbewerkingen voor een breed scala van bedrijfstakken, waarvan de automotive, de meubel- en designsector, de motoren- en de agrisector de belangrijkste zijn. Het bedrijf beschikt onder andere over een afdeling plaatlaser, een zetafdeling, en een engineeringafdeling. Ook bewerkingen als kanten en ponsen/knippen, en in mindere mate lassen behoren tot het bewerkingsprogramma. Combi-tech maakt volop gebruik van de mogelijkheid om man-arm te produceren. Bij het lasersnijden van zowel plaat als buis in series van 100 tot 3000 stuks worden de nachtelijke uren volledig benut. De kleine series van 1 tot 100 stuks worden overdag afgevoerd. Belangrijkste doel: de klant ontzorgen door kwalitatief hoogstaande producten te maken en te zorgen voor korte levertijden.

Directeur Bas van Pelt weet van wanten als het gaat om lasersnijden. Als puber stapte hij al de fabriek in om de kneepjes van het vak te leren. "Mijn hart ligt daar", verklaart hij onomwonden. Wat hem minder aangenaam trof, was de houding van veel aanbieders tegenover de klant. "Ik vond ze weinig flexibel", stelt hij. "De klant wil steeds kortere levertijden. Lang niet iedereen kan daar aan voldoen. Dat was voor mij het signaal om als zelfstandig ondernemer aan de slag te gaan, en het anders te gaan doen."

En zo geschiedde. In 2008 richtte Van Pelt Combi-tech op in Schaijk. Veelal engineering, al het laserwerk werd uitbesteed. Begin vorig jaar werd een tweedehands Mazak NTX48 aangeschaft. Van Pelt: "Dankzij jarenlange ervaring en technische kennis waren wij met onze toeleveranciers en ons toen nog beperkte machinepark prima in staat om aan veel eisen van de klant te voldoen. Maar wij wilden meer. Wij willen ons steentje bijdragen aan het verbeteren of ontwikkelen van een product. Onze engineering zorgt voor de ontwikkeling van nieuwe producten of de re-design van bestaande producten met behulp van 2D/3D-CAD. Dat levert een enorme tijdsbesparing op. Maar alleen met goede machines kun je een kwalitatief goed en prijstechnisch concurrerend product maken."

GROTER GROEIEN

Ondanks de economische crisis gingen de zaken zo goed, dat het personeelsbestand werd uitgebreid tot vijf man. Broer Ivo kwam erbij voor aansturing op de werkvloer. Ook moest Combi-tech omzien naar een groter bedrijfspand. Die vonden zij begin 2011 in Uden. Gelijktijdig kwam uitbreiding van het machinepark aan de orde. Een zwaardere versie van de Mazak NTX 48 was de wens: de Mazak STX 510 MKIII CELL. Deze 2500 W zware machine heeft een plaatafmeting van 3000/1500 mm en een maximale snijdikte van 20 mm voor staal en 10 mm voor rvs en aluminium. De STX 510 MKIII CELL is een gemakkelijk te gebruiken hoge-productiviteits 2D-laser die precisiesnijwerk levert. Hij heeft een automatische nozzelwisselaar en een servo focus laserkop. Van Pelt: "Ik heb twintig jaar gewerkt met alle merken lasersnijders, toch blijft Mazak voor mij het merk van de best toepasbare machines. Mazak was de eerste die in 1992 kwam met automatisering op een lasersnijmachine. In 2004 kwam Mazak met de primeur van een automatische laserkopwisselaar en nozzlewisselaar. Nu is dit gemeengoed. In 2007 bracht Mazak een 1300 watt laser op de markt die zeer succesvol was voor 80% van de markt, en inmiddels bouwt Mazak een breed scala aan lasersnijmachines met vermogens van 1,3 tot 6 kW, en met diverse automatiseringssystemen."



De afdeling engineering bij Combi-Tech zorgt voor de ontwikkeling van nieuwe producten of de re-design van bestaande producten met behulp van 2D/3D-CAD.

DRIE-PALLETSYSTEEM

Al het goede komt in drieën, moet Van Pelt hebben gedacht. Meer mensen in dienst was een eitje. Een groter pand eigenlijk ook. Maar machines aanschaffen met financiële bijstand van een bank, da's andere koek. Er ging enige tijd overheen, en het kostte Van Pelt een paar slapeloze nachten, maar toch ging het licht op groen. Sales manager Herbert Wiezer van Mazak stond en staat Van Pelt terzijde. Hij vertelt: "Een van de redenen waarom Van Pelt voor de Mazak STX 510 MKIII CELL heeft gekozen, is in de eerste plaats de mogelijkheid de machine 24/7 onbemand te laten draaien. De Mazak-lasers bieden precisiesnijtechniek met minimale hittevervorming van het metaal. Ze verwerken verschillende materialen van verschillende dikten, met een minimum aan insteltijd of stilstand. Eén enkele Mazak-laser kan werkstukken van verschillende ontwerpen en van verschillende dikten snijden zonder dat de machine-instellingen ook maar één keer aangepast hoeven te worden. Nabewerking is niet nodig, want superieure randkwaliteit zonder bramen en scheurtjes is standaard." Van Pelt vult aan: "De STX 510 MKIII CELL is een volautomatische machine met een 3-palletsysteem: het pneumatisch laad- en lossysteem pakt automatisch een individuele plaat per keer, plaatst deze in de juiste positie op de lasermachine, en stapelt daarna automatisch de gesneden platen. De laad- en losunit werken samen op de zelfde monorail. Dit one-pass-systeem voorkomt laserstilstand, en brengt afstelling en onderhoud terug tot een minimum."

Het is belangrijk dat de lader slechts één plaat aflevert bij de laser. Mazaks systeem omvat een magnetische plaatscheiding, een dubbele-plaatscheider, en vacuümgrijpers die de plaat van de stapel wegtrekken. Bovendien wordt door sensoren bevestigd of slechts een enkele plaat geselecteerd is. Als de sensoren een dubbele dikte detecteren, kunnen ze het systeem stoppen en een alarm doen afgaan. Wanneer het snijden voltooid is, pakken dicht op elkaar staande vorken de gesneden platen op en dragen ze naar de los-tafel. Het kan elke vorm hanteren inclusief kleine werkstukken, alle materiaaldikten tot 20 mm en iedere materiaalsoort, inclusief non-



De Mazak STX 510 MKIII CELL is een 2500 W zware machine met een plaatafmeting van 3000/1500 mm.

ferro, zonder extra instellingen. De kracht van deze machine zijn de korte omsteltijden. Een kenmerk dat Van Pelt bijzonder aanspreekt bij zijn streven naar korte levertijden.

MAATJE MEER

Nu de STX 510 MKIII CELL een jaar draait in Uden, wordt het weer tijd voor een maatje meer. Van Pelt lonkt naar de Mazak Optiplex 2D lasersnijmachine met vliegend optiek en constante straallengte, ontworpen voor de wereldmarkt. Wiezer: "De nieuwe generatie laserbronnen hebben een enorme rendementsverbetering ondergaan. Intelligente functies als snijkop- nozzlewisselaar en servo focus verhogen de productiviteit. Deze functies worden uitgevoerd tijdens het wisselen van de tafel, een handeling die slechts 19 seconden in beslag neemt. Deze functies tezamen met een van ijlgang van 120m/min geven een enorme productiviteit- en rendementsverbetering."

Deze en drie andere nieuwe modellen worden gedemonstreerd op de Techni-Show, stand 12. D010. Van Pelt: "Ik zal zeker de beurs bezoeken en zien wat de Optiplex te bieden heeft. Wie weet is een investering binnen niet al te lange tijd verantwoord. Mazak maakt inzichtelijk wat de afschrijving zal zijn, afhankelijk van het aantal te verwachten draaiuren. Voor mij ook een reden om weer naar een Mazak te kijken."

Per saldo grote lastenver

Op 1 april aanstaande wordt het nieuwe Bouwbesluit van kracht. Dit nieuwe besluit vervangt het huidige Bouwbesluit met bijbehorende ministeriële regeling, een deel van de gemeentelijke bouwverordening, het Gebruiksbesluit en sloopregelgeving. Hierdoor staan per 1 april (vrijwel) alle bouw-, gebruiks- en sloopeisen en de daaronder hangende ministeriële regeling in één besluit waardoor de eisen voor bouwer en gebruiker gemakkelijker terug te vinden zijn. Uiteraard is men bij de totstandkoming niet over één nacht ijs gegaan. VNO-NCW, MKB-Nederland en ook de Metaalunie hebben meegeholpen om te komen tot een nieuw Bouwbesluit dat, op enkele verzwaringen na, voornamelijk heeft geleid tot een versoepeling van eisen. “Kijkend naar de zaken waar de ambtenaren van BZK echt invloed op hadden, dan is er per saldo sprake van een hele grote lastenverlichting”, vindt Peter Janssen, secretaris VNO-NCW en MKB-Nederland.

Het nieuwe Bouwbesluit is een samenvoeging van onder andere het Gebruiksbesluit, het Bouwbesluit uit 2003 en het Sloopbesluit. “Het Gebruiksbesluit was in 2008 de opvolger van een gedeelte van de Modelbouwverordening van de VNG”, licht Peter Janssen toe. “Deze werd door gemeenten nogal verschillend geïnterpreteerd. Het Gebruiksbesluit hebben we op landelijk niveau weten te brengen, zodat de meeste bedrijven waaronder alle Metaalunieleden te maken hebben met algemene gebruiksvoorschriften in plaats van individuele vergunning-eisen. Hierdoor was je niet meer afhankelijk van de grillen en de eigen meningen van de verschillende gemeentelijke bestuurders en de brandweerpreventisten. Een aantal jaren geleden hebben we een zwartboek gemaakt met daarin alle vreemde eisen die zij stelden. Het was lachwekkend als het niet gelijk zo triest was voor de bedrijven. Op grote en kleinere onderdelen hebben wij voor leden veel verbeterd in het nieuwe Bouwbesluit. De belangrijkste punten hebben betrekking op bijna het hele bedrijfsleven. Zoals de vermindering van de rechtstreekse doormeldingsplicht naar de regionale alarmcentrale van de brandweer. Dat gaat met meer dan de helft van het aantal verplichte doormeldingen verminderen. Dat betekent een aanzienlijke kostenbesparing. Een ander groot verbeterpunt in het Bouwbesluit is de verhoging van de maximaal toelaatbare omvang van een brandcompartiment

1000 m2 naar 2500 m2 bij nieuwbouw van een industriefunctie. Dit laatste levert aanzienlijke besparingen op vanwege lagere kosten voor advisering. De verplichting voor het aantonen van gelijkwaardige brandveiligheid vervalt en je hebt minder brandveiligheidsvoorzieningen nodig. Door de oppervlakte-eis in het Bouwbesluit op te hogen, val je niet meer zo snel onder de regelgeving van brandbeheersbaarheid. Ook daar zijn we bezig met een forse verbeteringsslag. Dat doen we bij het NEN. Ik verwacht dat daar ook een veel kosteneffectiever regelgeving uit voortkomt dan nu het geval is.”

HORDEN GENOMEN

Uiteraard moesten er de nodige horden genomen worden om te komen tot een voor alle betrokken partijen evenwichtig Bouwbesluit. Maar dat is gelukt. “Er zijn natuurlijk discussies met de aanbieders geweest want die zijn ook lid van VNO-NCW en MKB Nederland. Maar daar komen we over het algemeen goed uit”, is Janssen van mening. “In het verleden hadden vooral de eigenaren/gebruikers van gebouwen weinig belangstelling om te participeren in de discussies over het Bouwbesluit. Mede daardoor is de regelgeving fors aangescherpt. De afgelopen twintig, dertig jaar is er steeds zwaardere regelgeving gekomen en dat moest een keer stoppen. Al gauw werd duidelijk dat als we aan de slag zouden gaan met de NEN-normen, regelgeving



en certificaten vanuit de optiek van de eigenaren/gebruikers van gebouwen, we op zijn minst 200 miljoen euro op jaarbasis kunnen verdienen. Zonder dat bijvoorbeeld de brandveiligheid in het geding komt. Je houdt hetzelfde niveau van veiligheid, maar dan veel goedkoper. Het nieuwe Bouwbesluit is een hele goede stap in die richting.”

Het ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) is verantwoordelijk voor het tot stand komen van het nieuwe Bouwbesluit. Janssen vindt dat BZK die rol met oog voor alle partijen heeft vervuld. “BZK neemt een redelijk neutrale positie in. De brandweerwereld zit er net wat anders in dan wij. Die wil als het even kan heel veel zekerheid maar het moet wel kosteneffectief zijn. Je kunt nooit 100% veiligheid bereiken. En in die afweging spelen altijd de kosten en de baten van maatregelen mee. Er zijn discussies die nog niet helemaal afgerond zijn, maar over het algemeen wordt toch wel van alle kanten het belang gezien om een goed Bouwbesluit neer te zetten. En we zijn behoorlijk naar elkaar toegegroeid.”

MEGAOPERATIE

Er wordt wel gezegd dat met zo'n megaoperatie heel moeilijk te berekenen is wat nu per saldo de verzwaringen en de versoepelingen zijn. Wat betreft de verzwaringen, zit dat vooral in de politieke eisen die zijn gesteld. Janssen: “Je kunt ambtenaren van BZK niet verwijten dat er lastenverzwaringen zijn geweest als die voortkomen uit wensen van de Tweede Kamer. En die Tweede Kamer wilde soms veel verder gaan dan nu in het Bouwbesluit staat. Kijkend naar de zaken waar de ambtenaren van BZK echt invloed op

Verlichting voor ondernemers

hadden, dan is er per saldo sprake van een hele grote lastenverlichting. Ondanks deze dereguleringslag is de bouwregelgeving is toch vrij gedetailleerd gebleven. Mogelijk kunnen we in de nabije toekomst nog meer winst behalen via de slag die nu geleverd wordt om te komen tot een Omgevingswet (een versoering van de huidige regelgeving en bundelt fasegewijs het omgevingsrecht uit andere wetten en regels – red)."

TERMINOLOGIE Aangepast

Het nieuwe Bouwbesluit is een bijeenvoeging van oude regelgeving en om dat in elkaar te laten passen moest er soms ook terminologie veranderd worden. "Het ministerie van BZK heeft geprobeerd het allemaal te versimpelen", vindt Janssen. "Het is een goede operatie geweest maar eigenlijk kan niemand helemaal alle consequenties overzien. Dat komt ook omdat het om zoveel verschillende soorten bedrijven gaat. De effecten kunnen in sommige gevallen onvoorzien tot problemen leiden. We hebben dan ook gevraagd om een meldpunt in te richten waar we, mocht er blijken dat onverwacht negatieve consequenties volgen uit de regelgeving, dit zo snel mogelijk corrigeren. Op termijn moet dat leiden tot een aangepast Bouwbesluit. Zo is BZK een onderzoek gestart om de ontvluchtingseisen te vergelijken met internationale ontvluchtingseisen. De indruk bestaat dat deze, zelfs na de versoepeling in het nieuwe Bouwbesluit, nog steeds veel te streng zijn en daarom te duur. Ik heb zelf de indruk dat we nog enkele tientallen miljoenen kunnen verdienen. Bij de eerstvolgende evaluatie van het Bouwbesluit kunnen we kijken of we wellicht nog minder strengere regelgeving kunnen realiseren."

Groot winstpunt vindt Janssen dat de eisen die gelden bij verbouw zijn versoepeld. "Nieuwbouweisen gelden meestal nog wel voor volledig vernieuwen en indien geen verbouwvoorschrift is opgenomen. Maar in veruit de meeste gevallen is een nieuw verbouwniveau toegevoegd dat lager ligt dan de nieuwbouweisen, vaak rechteks verkregen niveau. Bij verbouw kan men daarom veelal uitgaan van het feitelijke kwaliteitsniveau dat het te verbouwen gebouw al heeft. Het niveau mag nooit op een lager niveau worden

gebracht door de verbouwing. Je kunt in veel meer gevallen dan tot nu toe je baseren op verworven rechten en specifieke in de verbouwvoorschriften aangewezen niveaus", aldus Janssen.

GEEN OPSTAPJE

Hoewel Janssen het nieuwe Bouwbesluit positief waardeert, mag het geen opstapje worden voor ongewenste ontwikkelingen. "We moeten niet toe naar een situatie waarin veel certificering plaatsvindt en de overheid het toezicht volledig over de schutting gooit. Als je het hebt over toezicht bij bijvoorbeeld brand, met mogelijk veel externe effecten voor de omgeving, dan moet de overheid altijd een rol vervullen. We willen ook graag voor de eigenaren/gebruikers van gebouwen minder interpretatiemogelijkheden voor wat betreft regelgeving ten opzichte van vroeger. De overheid wil echter besparen en optisch de administratieve lastendruk voor het bedrijfsleven verminderen. Dat doe je optisch als je het bedrijfsleven dwingt allerlei certificaten te halen. Uiteindelijk leidt dit tot veel hogere lasten voor bedrijven dan nu en dat is wat ons betreft geen oplossing om de regeldruk te verminderen." Een ander aandachtspunt is volgens hem de dreiging dat de rekenmethoden die in het kader van Duurzaamheidseisen gehanteerd werden (en onterecht zeer ongunstig uitpakten voor de metaal – red.), ook gebruikt zouden worden in het Bouwbesluit. "Daar is – mede door de Metaalunie – een stokje voor gestoken. Er worden nu nieuwe en eerlijkere rekenmethoden ontwikkeld", eindigt Janssen resoluut.



Nieuw Bouwbesluit

Deze dereguleringslag past ook in het streven dat bouweisen zo veel mogelijk landelijke eisen zijn en minder afhankelijk zijn van de lokale afwegingen (bestemmingsplan- en welstandseisen zijn nog wel lokaal verschillend). De opzet van het ministerie van BZK – dat verantwoordelijk is voor het Bouwbesluit – is dat de inhoudelijke eisen grotendeels gelijk zijn gebleven. Op sommige punten zijn de eisen wel verzwakt, zoals de thermische isolatiewaarde (Rc-waarde). Op een aantal andere punten zijn de eisen juist versoepeld, zoals de eisen bij verbouw (vaker 'rechteks verkregen niveau' in plaats van 'nieuwbouw'eisen) en een inperking van het aantal situaties waarbij een brandmeldinstallatie moet doormelden naar de alarmcentrale van de brandweer waaronder voor de 'industriefunctie'. Een andere versoepeling is de verhoging van de maximaal toelaatbare omvang van een brandcompartiment 1000 m² naar 2500 m² bij nieuwbouw van een industriefunctie. Dit laatste levert aanzienlijke besparingen op vanwege lagere kosten voor advisering (verplichting aantonen gelijkwaardige brandveiligheid vervalt) en minder brandveiligheidsvoorzieningen.

Info

Metaalunieleden die op korte termijn een uitbreiding, wijziging of nieuwbouw van hun bedrijf willen realiseren waarvoor een omgevingsvergunning noodzakelijk is, adviseren we te anticiperen op vermelde wijzigingen per 1 april a.s. Voor Metaalunieleden die als bouwer, onderaannemer of toeleverancier voor de bouw actief zijn, is het van belang tijdig te anticiperen op de nieuwe Bouwbesluiteisen.

Meer informatie: o.a. te vinden op:
www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bouwregelgeving/bouwbesluit-2012 en via www.wetten.overheid.nl > Bouwbesluit (bij titel) 1 – 4 – 2012 (bij datum).
U kunt ook contact opnemen met Metaalunie Ledenadvies, Team Bestuursrecht, (030) 6053344.

Innovatie en matchmaking

Op de Esef en de Techni-Show, de twee belangrijkste beurzen voor de maakindustrie in de Benelux, presenteren zo'n 850 exposanten zich met al het nieuws op het gebied van toeleveren & uitbesteden en industriële productietechnieken. Gedurende vier dagen, van 13 tot en met 16 maart, staat de Utrechtse Jaarbeurs in het teken van techniek en alles wat daarmee samenhangt. Exposanten laten hun nieuwste producten en diensten zien, er zijn workshops en congressen en er is volop gelegenheid tot netwerken. De bezoeker is binnen een dag weer helemaal op de hoogte van de laatste trends en ontwikkelingen. De ESEF 2012 en de Techni-Show 2012 vinden gelijktijdig plaats.

ESEF

De Nederlandse maakindustrie presenteert zich op de ESEF (hal 1, 2 en 3) met zo'n 450 exposanten die de bezoeker op de hoogte brengen van de laatste stand der techniek. Naast het complete expositieaanbod wordt er op de ESEF extra aandacht besteed aan innovatie binnen de maakindustrie. Zo zijn er pleinen en paviljoenen waar kennispartners en specialisten de bezoeker informeren, er zijn interessante workshops, leerzame lezingen en bijzondere demonstraties. In hal 1 zijn de systemen, modules en metaalproducten bijeengebracht, in hal 2 eveneens metaalverwerking en -producten, en oppervlakte-technieken. Hal 3 huisvest de sector metaal en de kunststof- en rubbertechnolo-

gie. Hier is het vloeroppervlak uitgebreid om het toenemende aantal exposanten in de sector grondstoffen, materialen en oppervlakte-technologie de ruimte te geven.

SAMENWERKING TOELEVERANCIERS

R&D speelt een steeds belangrijker rol bij toeleveranciers. Grote, internationaal opererende OEM's leggen meer van de kernactiviteiten bij de toeleverancier neer. De rol van toeleveranciers wordt daardoor groter, terwijl tevens een enorme flexibiliteit van hen wordt verwacht. Niet alleen als het gaat om meedeinen op de golven van het succes van de OEM'er, ook qua aanpassingsvermogen aan alle systematieken. Dit is een belangrijke trend die de toekomst van de Nederlandse toeleverketen gaat bepalen. Innovatie, samenwerking, flexibiliteit, risicodelen en procesoptimalisatie bepalen het nieuwe toeleveren, uitbesteden en engineering.

METAALUNIE COLLECTIEF

Traditiegetrouw heeft de Koninklijke Metaalunie het Collectief waarin dit jaar 47 deelnemers zich presenteren. De collectieve beurspaviljoens zijn verdeeld over vijf eilanden dat bij elkaar 1.300 m² meet in het hart van de belangrijke 'hal voor de metaaltechnologie' (hal 1). Daarnaast nemen zo'n vierhonderd Metaalunieleden individueel deel aan de ESEF. Op het Collectief vindt de bezoeker gespecialiseerde metaalbedrijven die hun technische kennis en noviteiten op het gebied van lassen, ver-



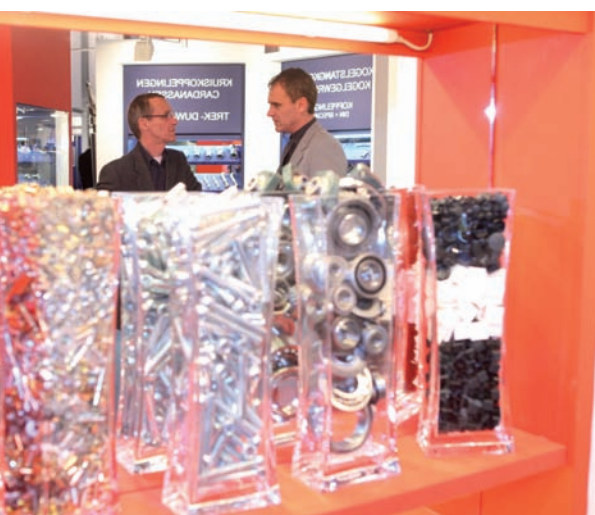
spaning, plaatbewerking, oppervlaktebehandeling en precisietechniek graag delen. De bezoeker wordt geïnformeerd over onder andere de fabricage van veren en van precisieonderdelen, en gieterijen, procesleveranciers, modelmakers en machine- en apparatenbouwers acte geven er de présence.

Op donderdagmiddag 15 maart is er om 17.30 uur een netwerkbijeenkomst op het Metaalunie Collectief, waar de drankjes klaar staan voor alle leden van de Metaalunie en de overige exposanten.

INNOVATIETHEATER

Kennnisdeling staat centraal in het Innovatietheater. Hier is een uitgebreid congres- en seminarprogramma samengesteld waar de bezoeker wordt bijgepraat over productontwikkeling en -innovatie. Voor deze beurseditie wordt nauw samengewerkt met een aantal partners zoals de Koninklijke Metaalunie, de Nevat, het Aluminiumcentrum, de NEVI en het NRK. In samenwerking met deze partners zijn themapaviljoens gerealiseerd, en is ook het inhoudelijke programma vormgegeven.

Ontwikkelingen zijn er volop op het gebied van bewerkingsmachines en productielijnen, maar ook aan het materialenfront zitten onderzoekers niet stil. Dat schept nieuwe kansen, zoals lichtere



g op ESEF 2012

en tevens sterkere metalen en intelligente oppervlakken. Machinebouwers benutten wel de voordelen van een lichtgewicht materiaal als carbon om machines met minder energie sneller te laten bewegen, maar er zijn meer en goedkopere alternatieven met uitstekende materiaaleigenschappen. Cradle-2-Cradle ontwerpen en produceren staan hoog op de agenda.

ZULIEFERTREFFEN

Dit jaar wordt er wederom een Zuliefertreffen gehouden. Duitse OEM's worden uitgenodigd om tijdens de beurs kennis te maken met de top van de Nederlandse toeleverindustrie, om zo aanknopingspunten voor een mogelijke samenwerking te verkennen. Daartoe heeft de Duitsland-specialist, Gateway to Germany, de concrete toeleverbehoefte van een groot aantal Duitse industrieconcerns in kaart gebracht. Vervolgens worden de Nederlandse toeleveranciers, op basis van behoeften en competenties, aan de Duitse OEM's voorgesteld. Deze geven aan met welke Nederlandse toeleverancier zij aanknopingspunten voor toekomstige samenwerking zien. Door vraaggestuurde uitvoering nodigen de Duitse inkopers feitelijk de Nederlandse toeleveranciers uit voor een kennismakingsgesprek. Deze kennismakingsgesprekken vinden plaats tijdens de ESEF.

PAVILJOENS EN PLEINEN

Op het Designpaviljoen in de kop van hal 1 kunnen bezoekers kennis maken met industrieel



ontwerpen. Ook is er het System Supplier Paviljoen. Diverse Nederlandse top-system suppliers tonen hier hun technische knowhow, ze demonstreren systemen, producten en machines die ze zelf voor klanten ontwikkeld en geproduceerd hebben. De toeleveranciers zelf staan rond dit plein, direct aanspreekbaar voor inkopers. Het Mikrocentrum presenteert het High Tech Platform Collectief, op het NEVAT-paviljoen kunnen bezoekers kennismaken met ambitieuze toeleveranciers.

AWARDS

Op de eerste beursdag is er veel aandacht voor de uitreiking van de ESEF Awards. Deze bestaan uit drie vakprijzen in de categorieën 'Enginee-

ring & Design', 'Best Supplier' en 'Innovatieve Materiaaltoepassing & Innovatieve materialen'. Naast deze drie prijzen wordt de 'Made in Holland Award' vergeven, voor de beste innovatie van Nederlandse bodem. Behalve de vakprijs is er ook een publieksprijs. De inzendingen worden beoordeeld op mate van innovatie, marktwaarde, business potentieel en functionaliteit. Alle winnaars worden bekendgemaakt op de eerste beursdag.

Info

Openingstijden:

dinsdag 13 maart 10.00-17.30 uur

woensdag 14 maart 10.00-17.30 uur

donderdag 15 maart 10.00-17.30 uur (Techni-Show geopend tot 21.00 uur)

vrijdag 16 maart 10.00-17.30 uur.

Toegangskaarten:

Toegangskaarten voor de beurs zijn gratis. Wel dient u zich vooraf aan te melden via www.esef.nl/nl-NL/Bezoeker/Registren.aspx. Uw toegangsbadge wordt u voorafgaand aan de beurs per post toegezonden. Met deze toegangsbadge kunt u meteen gratis Techni-Show 2012 bezoeken. Deze badge is persoonlijk en alle dagen geldig.



VERNIEUWENDE PRESENTATIE VAN 47 ONDERNEMINGEN IN Metaalunie collectief

Traditiegetrouw heeft de Koninklijke Metaalunie voor haar leden op de ESEF een collectief beurspaviljoen ingericht. Het paviljoen bestaat uit vijf eilanden met een totaaloppervlakte van bijna 1300 m² in hal 1 van het Utrechtse Jaarbeurscomplex. Maar liefst 47 ondernemingen nemen aan dit full-service concept deel. Alle ondernemers hebben hun eigen afgebakende en duidelijke herkenbare standruimte en maken gebruik van centrale voorzieningen. "Dit betekent dat een groot deel van de organisatie van de beursdeelname voor de ondernemer wordt verzorgd, terwijl ten aanzien van diverse kostenposten duidelijke schaalvoordelen worden behaald en dat spreekt veel ondernemers aan", aldus Metaalunie projectleiders Jos Betting en Richard Schuitema.

VEEL NIEUWE DEELNEMERS EN EEN BREED AANBOD

Opvallend is dat veel ondernemers die zich in het paviljoen presenteren, dit jaar voor het eerst aan de ESEF deelnemen. Hieruit mag worden geconcludeerd dat steeds meer ondernemers beursdeelname als een uitgelezen mogelijkheid zien om hun expertise aan de markt te tonen. Voor nieuwe deelnemers is het inrichten van een stand in de collectieve presentatie een ideale mogelijkheid om zich te manifesteren op deze beurs, terwijl veel 'ervaren beursdeelnemers' het

gemak van deze wijze van bedrijfspresentatie op waarde blijven schatten.

Alle disciplines van de toeleverende industrie zijn in de paviljoens ruim vertegenwoordigd. Een bezoek aan de paviljoens is een 'must' voor de beursbezoeker die op zoek is naar een toeleverancier die duidelijk toegevoegde waarde aan de klant kan leveren.

In een tijd vol onzekerheid zijn er voor ondernemers in de maakindustrie zeker nog kansen, mits zij flexibel kunnen produceren en innova-

tieve producten, processen en concepten in hun pakket hebben. Individuele deelnemende bedrijven onderkennen dit en laten op deze terreinen veel nieuws zien.

MAAKINDUSTRIE.COM

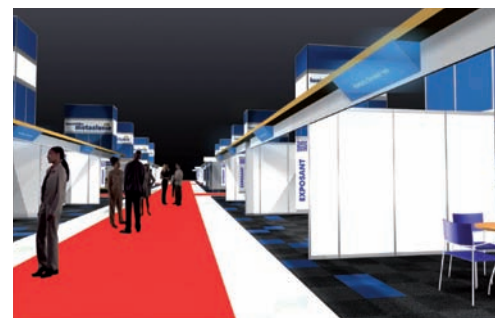
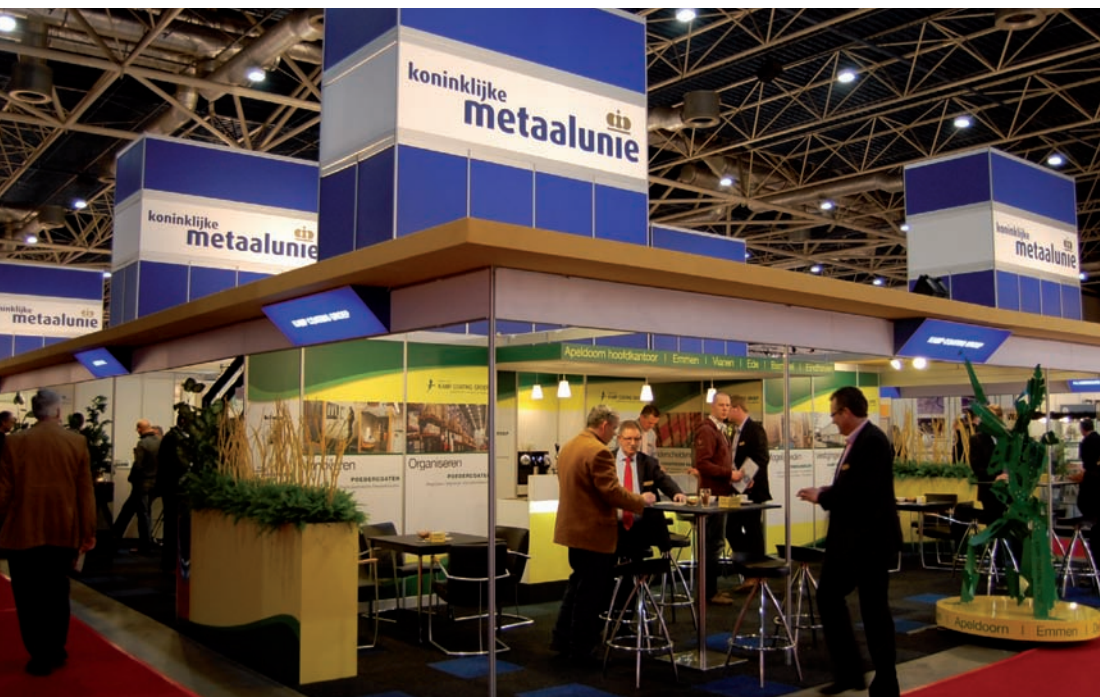
Bijzonder is dat drie branches zich als toptoeleveranciers in standnummer D.074 presenteren als Maakindustrie.com. De Nederlandse Vereniging van Modelmakerijen (NVvM), de Nederlandse Precisie Slijpbedrijven (NPS) en Dutch Precision technology (DPT) laten zien hoe hun leden invulling geven aan buzzwords als samenwerking, flexibiliteit, risicodelen en procesoptimalisatie.

QR CODE

Een primeur voor de beurs is dat alle stands in het collectief aan de gangpadzijde zijn voorzien van een QR-code. Bezoekers kunnen deze codes met hun smartphone scannen en komen vervolgens terecht op de website van de exposant of ontvangen een elektronisch document zoals een visitekaartje. Als er even geen tijd is voor een persoonlijk gesprek kan de QR-code een hulpmiddel zijn om toch een contact met de exposant te leggen.

METAALUNIE ALS PARTNER VAN ONDERNEMERS

Met standnummer D116 neemt de Koninklijke Metaalunie ook zelf aan het collectief deel. Daar zullen leden en potentiële leden geïnformeerd worden over de sterke punten van de ondernemersorganisatie zoals ledenadvies, belangenbehartiging, brancheactiviteiten en ledenvoordeel. Op donderdag 15 maart vanaf 17.30 uur organiseert de Metaalunie bij haar stand een netwerkbordel voor leden en relaties.



EXPOSANTEN METAALUNIE PAVILJOEN

Aalderink Spuit en Mofelbedrijf & Zn BV, Westerhaar, (0546) 658205, www.aalderink-coating.nl	01.C064
Aldor BV, Weert, (0495) 457913, www.aldorbv.nl	01.D070
Aluminium Gieterij Oldenzaal BV, Oldenzaal, (0541) 588800, www.algielol.nl	01.C060
Avek Haarlem Technische Verenfabriek, Haarlem, (023) 5539910, www.avek-haarlem.com	01.D091
Bax Metaal BV, Bergeijk, (0497) 555393, www.baxmetaal.nl	01.D126
Braakhuis Borne Bedrijven, Borne, (074) 2666663, www.braakhuis.com	01.E107
Breumaf BV, Hengelo, (074) 2431222, www.breumaf.nl	01.C102
Ceratec Technical Ceramics BV, Geldermalsen, (0345) 580101, www.ceratec.nl	C01.098
De Rooy Slijpcentrum BV, Nuenen, (040) 2813459, www.rooy.nl	01.C088
Disselhorst BV, Raalte, (0572) 362600, www.disselhorstmetaal.nl	01.D130
Hemimex BV, Rosmalen, (073) 5219125, www.hemimex.nl	01.D088
Industrie Konstruktie Wijchen BV, Wijchen, (024) 6419886, (06) 15112745, http://ikwbv.nl	01.E075
Kamp Coating Groep, Apeldoorn, (055) 5333432, www.kampcoating.nl	01.D060
King Metaal Machinefabriek BV, Franeker, (0517) 398011, www.kingmetaal.nl	01.E093
KMS Metaal BV, Hardenberg, (0523) 272085, www.kmsmetaal.nl	01.E125
Komdex BV, Lisse, (0252) 682918, www.komdex.nl	01.D075
Koninklijke Metaalunie, Nieuwegein, (030) 6053344, www.metaalunie.nl	01.D116
Larsen Premium Precision Parts BV, Zeewolde, (036) 5220931, www.precisionparts.nl	01.C096
Leenders RVS Industrie BV, Beek en Donk, (0492) 461619, www.leendersrvs.nl	01.E067
Maatmetaal Rotterdam BV, Rotterdam, (010) 4213211, www.maatmetaal.com	01.D105
Machinefabriek Van den Elsen BV, Bergeijk, (0497) 518838, www.vdelsen-mf.nl	01.D102
Menzing Warmtebehandeling BV, Haaksbergen, (053) 5727215, www.menzingwb.nl	01.D092
Metaalraaierij De Koning BV, Heerjansdam, (078) 6772353, www.metaalraaierij-dekoning.nl	01.D079
Metal Solutions / Lastech Metaalbewerking BV, Zeewolde, (036) 5221205, www.lastechmetaal.nl	01.D103

Moors Mill BV, Mill, (0485) 451416, www.moorsbv.nl	01.D066
NVvM, DPT, NPS, Nieuwegein, (06) 4201506, (030) 6053344, www.maakindustrie.com	01.D074
Peters Metaalbewerking BV, Wanroy, (0485) 470383, www.petersmetaal.nl	01.E119
Holding P & G Metaalbedrijven BV, Eersel, (0497) 519898, www.kempmetal.nl	01.D096.
Pontus Heattreatment BV, Enschede (053) 4341000, www.pontus.nl	01.D065
Popken Metaal BV, Assen, (0592) 2342131, www.popken.nl	01.E079
Ridder Data Systems BV, Harderwijk, (0341) 412984, www.ridder.nl	01.E087
Schouten & Visschers Metaalwarenfabriek BV, Epe, (0578) 612255, www.senv.nl	01.C092
Metaalraaierij Sepers BV, Heerwaarden, (0487) 571251, www.sepers.nl	01.D099
Staalharderij Dominial BV, Schiedam, (010) 4345588, www.dominial.nl	01.D095
Technische Veren Twente BV, Oldenzaal, (0541) 585252, www.veren.nl	01.D108
Technische Verenfabriek VIOD BV, Breukelen, (0346) 262550, www.viodveren.nl	01.E103
Tevema, Amsterdam, (020) 6822961, www.tevema.com	01.C070
Thalens PPS BV, Drouwenmond, (0599) 616604, www.thalens.nl	01.C074
United Springs BV, Hengelo, (074) 2555444, www.united-springs.com	01.C106
VanderKampen Solid Modeling, Someren-Eind, (0493) 471550, www.vanderkampen.nl	01.E099
Verenfabriek De Spiraal BV, Hengelo, (074) 2914508, www.despiraal.nl	01.D080
Watersnijtechniek Winterswijk BV, Winterswijk, (0543) 534000, www.watersnijtechniek.nl	01.E115
Westra Roestvaststaalindustrie BV, Elahuizen, (0514) 604146, www.westra-rvs.nl	01.D071
Willems Machinebouw BV, Bladel, (0497) 387153, www.willemsmachinebouw.nl	01.C080
WSB Finishing Equipment BV, Utrecht, (030) 2414155, www.wsb-wagner.ei	01.E131
Zandstra Metaalbewerking, Geleen, (046) 4744544, www.zandstrametaal.nl	01.D122
ZME Fijnmechanisch Atelier BV, Utrecht, (030) 6665443, www.zme.nl	01.E071



BRAAKHUIS BORNE BEDRIJVEN

Makers en Engineers die het verschil maken

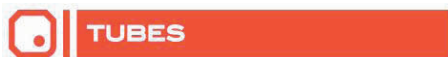
Wij zien uw komst op onze stand 01.E107 – Hal 1 (Metaaluniecollectief) graag tegemoet



Toelevering fijn mechanische onderdelen



Modulebouw / Machinebouw



Leidingsystemen



Matrijzen en speciaal-gereedschappen

www.braakhuis.com

Metaaluniepaviljoen op E



METAALDRAAIERIJ DE KONING BV

Metaaldraaierij De Koning BV is sinds 1946 toeleverancier voor te verspanen fijnmechanische producten. Daarbij richten we ons op serie draai- en freeswerk tot een maximale diameter van rond 250 in allerlei materialen waarbij de aantallen kunnen oplopen van 10 tot 100.000 stuks. Bewerkt worden alle metaal- en kunststofsoorten en gietproducten voor onder andere de transportsector, de scheepvaart, de meet- en regelindustrie, sanitairspecialisten, de petrochemische industrie etc. Onze producten worden afgezet in binnen- en buitenland. Geproduceerd wordt op de meest moderne computergestuurde draaibanken en bewerkingscentra. Met behulp van een ERP-systeem, vakmensen en een uiterst modern machinepark streven we naar een zo goed mogelijke samenwerking met onze klanten.

Metaaldraaierij De Koning BV, Heerjansdam, (078) 6772353,
www.metaaldraaierij-dekoning.nl
 Stand 01.D079.



Dekon
 Metaalbewerking BV

DEKON METAALBEWERKING BV

Dekon Metaalbewerking is een toeleverancier voor serie draai- en freeswerk. We richten ons op series vanaf 1000 stuks in alle staalsoorten, messing en aluminium. Met behulp van een uiterst modern machinepark, betrokken vakmensen en een ERP-systeem produceren wij 'man-arm' om een zo gunstig mogelijke kostprijs voor onze klanten te verkrijgen. Dit tezamen met de juiste kwaliteit en een zo groot mogelijke flexibiliteit. Onze producten worden afgezet in binnen- en buitenland. Geproduceerd wordt op de meest moderne computergestuurde draaibanken. De te produceren onderdelen kunnen door ons worden aangemaakt in series tot honderdduizend. Met Dekon haalt u een meedenkende partner in huis met veel technisch inzicht.

Dekon Metaalbewerking BV, Zierikzee, (0111) 407143, www.dekon.nl
 Stand 01.D079



BRAAKHUIS BORNE BEDRIJVEN

De Braakhuis Borne Groep bestaat uit vier elkaar complementerende bedrijven. Door jarenlange expertise en gerichte aandacht voor kennisgroei kan Braakhuis Metaaltechniek tegemoet komen aan al uw wensen op het gebied van bewerkingen, verbindingstechnieken, assemblage van fijnmechanische delen, als ook op het gebied van het vervaardigen van complete machines en productielijnen. Braakhuis Machine & Apparatenbouw ontwerpt en vervaardigt speciaal machines. Braakhuis Moulds & Components vervaardigt spuitgietmatrijzen voor kunststoffen en siliconen, matrijzen voor rubber-vormdelen en speciaalgereedschappen. Tevens vervaardigt Braakhuis Tubes leidingen en leidingssystemen tot een diameter van max. Ø 25 mm. Vakmanschap en een zorgvuldig investeringsbeleid staan borg voor een snel en efficiënt inspelen op uw behoeften.

Braakhuis, Borne, (074) 2666663, www.braakhuis.com
 Stand 01.E107



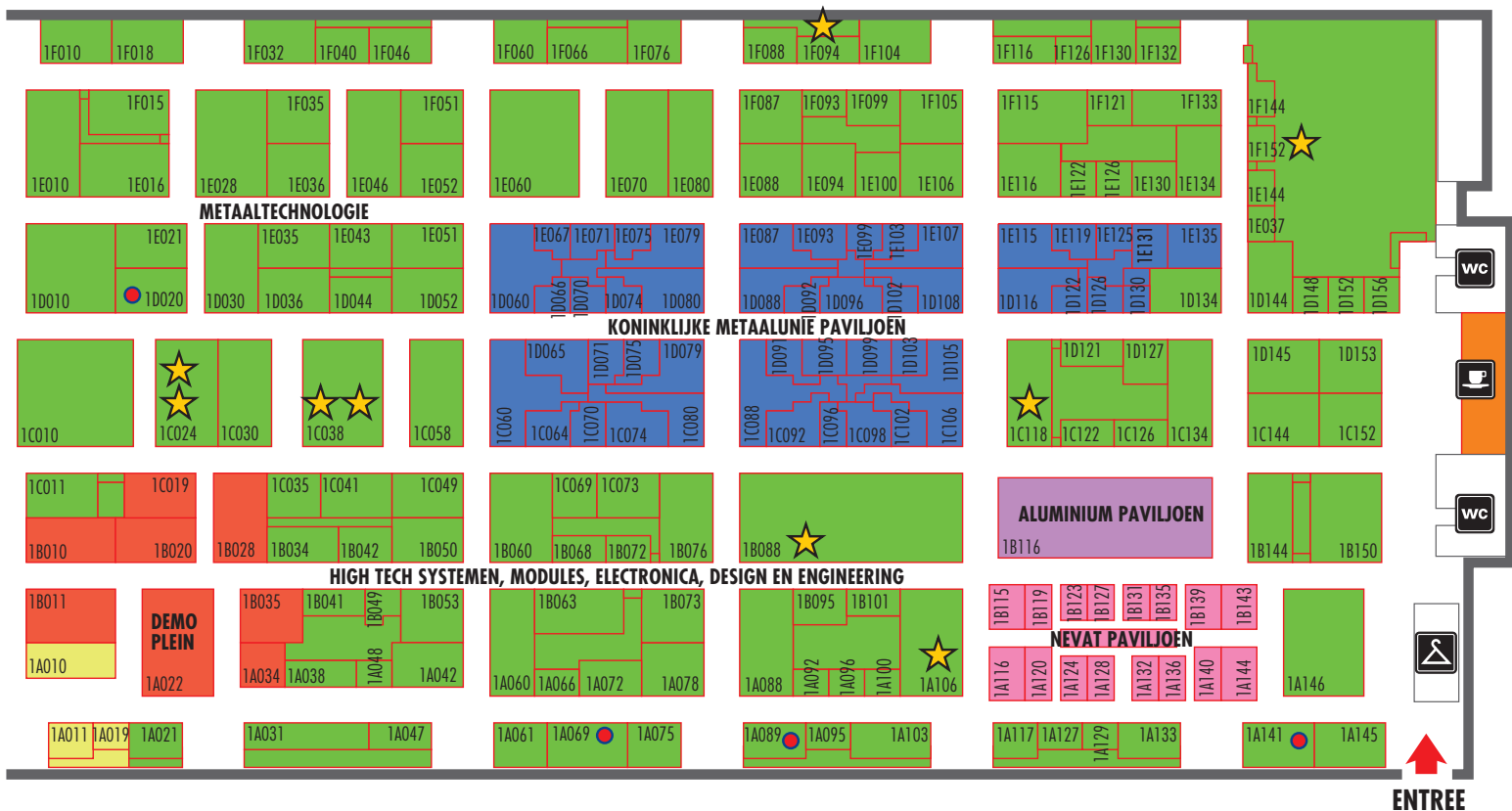
ZANDSTRA METAALBEWERKING

Zandstra Metaalbewerking is gespecialiseerd in groot freeswerk in kleine aantallen. Daartoe beschikt dit familiebedrijf over een modern machinepark met diverse CNC-freesbanken en bewerkingscentra tot een bewerkingslengte van 4 meter, freescapaciteit tot X=5000 en Y=2000 mm. Daarnaast beschikt Zandstra over draaimogelijkheden, ook dit tot maximaal 4000 mm tot diameters van Ø 780 mm.

Op de Techni-Show staat de laatste aanwinst van Zandstra, de grootste bedfreesmachine van MTE, de KT42. Deze machine is prominent aanwezig op de stand van Promas Machines (hal 12, standnummer B032). Deze zware machine met een X-bereik van 4000 mm is tevens voorzien van een NC-tafel van 1200 mm.

Zandstra Metaal BV, Geleen, (046), 4744544, www.zandstrametaal.nl
 Stand 01.E125,

SEF hal 1



PONTUS HEATTREATMENT BV

Pontus is specialist op het gebied van klantspecifieke warmtebehandeling in vacuüm of onder beschermgas. Pontus verbetert de kwaliteit van uw gereedschap of onderdeel. Door het uitvoeren van een hightech warmtebehandeling zijn wij in staat om optimale eigenschappen aan uw metalen of kunststof product te geven. Denk hierbij aan het warmtebehandelen van geavanceerde vliegtuigonderdelen, het solderen van complexe samenstellingen, magnetisch gloeien en het harden/ontlatten van hoogwaardige gereedschappen en matrijzen. Ook voor consultancy op het gebied van metallurgische vraagstukken kunt u bij Pontus terecht. Kortom: voor het harden van uw gereedschap of een maatwerkoplossing voor de warmtebehandeling van geavanceerde onderdelen, is Pontus uw partner!

Pontus Heattreatment BV, Enschede, (053) 4341000, www.pontus.nl.

Stand 01.D065



TEVEMA VERENIGDE VERENFABRIEK

Tevema Verenigde Verenfabriek is leverancier van technische veren voor alle toepassingen. De geschiedenis van de fabriek gaat terug tot in de jaren dertig. 'Tevema, Fabriek voor Technische veren' werd in 1936 opgericht in Amsterdam. Het bedrijf groeide gestaag uit tot een technische partner voor vele industrietakken. Ook het assortiment van Tevema breidde zich steeds meer uit. In oktober 2011 heeft Tevema de handel in normdelen ten behoeve van de stempel- en matrijsbouw overgenomen van Geha te Zaandam. Deze normdelen heeft Tevema, net als de technische veren, standaard op voorraad liggen. Tevema biedt de mogelijkheid veren voor u te berekenen of te ontwikkelen volgens specificatie en/of uw wensen. Wij informeren u graag over de productiemogelijkheden van onze vestigingen in Nederland en Polen.

Tevema BV, Amsterdam, (020) 6822961, www.tevema.com.

Stand 01.C070.

Manarme productie

Techni-Show is de grootste beurs voor industriële productietechnieken, verwerking en bewerking van metalen, kunststoffen, toebehoren en hulpmiddelen binnen de Benelux. Meer dan 400 exposanten tonen van 13 tot en met 16 maart hun nieuwste producten en diensten in de Jaarbeurs Utrecht. Onder hetzelfde dak en gelijktijdig met de Techni-Show vindt de toelevingsbeurs ESEF plaats.

Het thema van de Techni-Show 2012 is World Class Manufacturing: ondernemers willen tot de besten behoren. World class manufacturing betekent de beste producten maken tegen de goedkoopste integrale kostprijs. Daarvoor moet de hele keten kloppen: machine (en gereedschap), materiaal en mensen. Manarm bewerken hoort hierbij. De vraag naar robots is in de metaalindustrie dan ook groter dan ooit. World Class Manufacturing kan immers niet zonder automatisering. Het aantal geautomatiseerde beladingssystemen voor CNC-bewerkingsmachines groeit gestaag. Manarm verspanen en plaatbewerken is op de Techni-Show 2012 bij veel exposanten een thema. Verder is de sector 'machinegereedschappen' weer helemaal terug op de Techni-Show.

MACHINES IN WERKING

Kenmerkend voor de Techni-Show: het is dé beurs waarop machines in productie te zien zijn. De beurs wordt gehuisvest in de hallen 7 tot en met 12. De beschikbare vloeroppervlakte voor de Techni-Show is 25.000 m² voor zo'n 400 exposanten. Hier krijgt de bezoeker alles te zien op het gebied van verspanende en niet-verspanende machines, meettechniek-vision, perslucht- & vacuümtechniek, omvormtechniek, verbindings-techniek, productieautomatisering, informatie- en kennisoverdracht, machinegereedschappen, werkplaatstechniek en -inrichtingen en reinigings- en oppervlaktebewerkingsmachines.



3D PRINTTECHNIEKEN

Tussen alle verspanende en omvormende machines vindt de bezoeker van de Techni-Show 2012 ook het aanbod van additive manufacturing technologie. 3D printers en lasermelting (SLM)-machines om direct vanuit je CAD-ontwerp het prototype of product te maken. Daarmee schuift de 3D printtechnologie op richting de productie. Op de beursvloer zijn verschillende demonstraties te zien. Renishaw toont Selective Laser Melting-systemen waarmee men complexe onderdelen met volledige dichtheid kan produceren uit materialen als 316L, aluminium, titanium, cobalt-chroom en diverse andere metalen. Igema Nederland toont de complete lijn Objet 3D printers vanaf de desktopprinter tot de high end machines, 4 CCCC demonstreert de techniek van Solido, die dunne PVC folie gebruikt die laag voor laag mechanisch worden uitgesneden en op elkaar gelijmd. Deze techniek maakt het gebruik van ondersteuningsmateriaal overbodig. CAD2M laat de techniek van Stratasys zien. Deze printers werken volgens het Fused Deposition Modeling-systeem.

BEURSPROGRAMMA

Het gevarieerde beursprogramma voorziet in demonstraties, workshops, congressen en er zijn volop netwerkbijeenkomsten. Ook vindt de finale plaats van de Nationale Kampioenschappen Vakkanjers. Drie TopTeams van elk vijf Vakkanjers hebben hun innovatieve

wedstrijdopdracht gebouwd: een snelle forensenfiets. De jury heeft de prototypes beoordeeld, nu presenteren de Vakkanjers hun producten op de Techni-Show, waar ze ook nog een modificatieopdracht krijgen. Ook wordt de uitslag van de teamwedstrijd en de individuele Vakkanjerwedstrijd bekend gemaakt.

UITREIKING AWARDS

De uitreiking van de Techni-Show Innovatie Awards op 13 maart belooft dit jaar een spectaculaire happening te worden. Er worden drie awards uitgereikt: een platina, een gouden en een zilveren. Naast een vakjuryprijs kennen de Techni-Show Innovatie Awards ook de Publieksprijs en de Made in Holland Award, de overkoepelende prijs voor zowel de ESEF als de Techni-Show. Alle inzendingen worden beoordeeld door een deskundige vakjury.

Info

De Techni-Show en de ESEF vinden gelijktijdig plaats van 13 tot en met 16 maart 2012 in de Jaarbeurs in Utrecht.

Openingstijden:

dinsdag 13 maart: 10.00-17.30 uur

woensdag 14 maart: 10.00-17.30 uur

donderdag 15 maart: 10.00-21.00 uur

vrijdag 16 maart: 10.00-17.30 uur.

Toegangskaarten:

Toegangskaarten voor de beurs zijn gratis.

Wel dient u zich vooraf aan te melden via www.databadge.net/estc2012/reg/tec.

Uw toegangsbadge wordt u voorafgaand aan de beurs per post toegezonden. Met deze toegangsbadge kunt ook meteen gratis de ESEF 2012 bezoeken. Deze badge is persoonlijk en alle dagen geldig.

Meer informatie over Techni-Show 2012 is te vinden via www.technishow.nl.

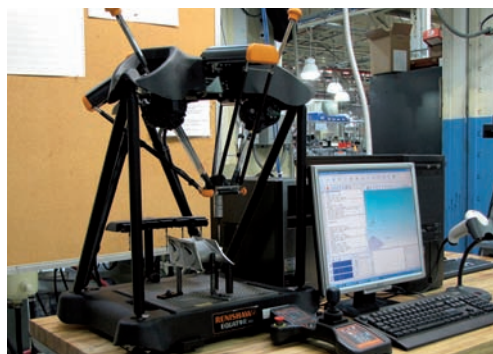
In de prijzen?

De tien genomineerden voor de Techni-Show Innovatie Awards strijden voor de Platina-, Goud- of Zilver-prijs. Daarnaast wordt een Made in Holland Award uitgereikt voor het beste idee van Nederlandse bodem. De jury is van mening dat er vooral veel aandacht is besteed aan innovaties op het gebied van procesbeheersing van het metaalbewerken. De winnaars worden bekendgemaakt op 13 maart. De genomineerden zijn:



DYMATO DRAADVONKMACHINE MITSUBISHI NA1200 ESSENCE MET TUBULAR DIRECT DRIVE

Jury: Opvallend zijn de directe asaandrijvingen geïntegreerd in de machineconfiguratie op basis van buisvormige servomotoren: de 'Tubular Direct Drive'.



RENISHAW MEETOPSTELLING EQUATOR MET PARALLEL- KINEMATISCHE STRUCTUUR

Jury: Nieuw meetalternatief gebaseerd op een opstelling met een parallelkinematische structuur die snel meten mogelijk maakt.



ROBOMOTIVE HUMANOÏDE ROBOT MET 3D BIN PICKING

Jury: Opvallende robot met twee armen die met behulp van 3D vision en slimme grippers nieuwe mogelijkheden ontsluit voor het toepassen van industriële robots.



GIBAS BEWERKINGSCENTRUM FEHLMANN PICOMAX 56 TOP MET ELEKTRONISCH HANDWIEL

Jury: Onderscheidend zijn drie elektronische handwiel die via 'machining by wire' het mogelijk maken om op deze CNC-machine op een slimme manier handmatig te werken.



AGIE CHARMILLES BEWERKINGSCENTRUM HSM 400 U LP MET ITM

Jury: Bijzonder is de optische camera om de gereedschappen met vol toerental te controleren, niet alleen op diameter en lengte, maar ook op vervuiling met spanen of emulsie.



AMADA FKANTPERS HD-1003 ATC NT MET AUTOMATISCHE GEREEDSCHAPSWISSELAAR

Jury: Hiermee kan vanuit een CAD/CAM-programma, machine en gereedschappen in één keer worden geprogrammeerd om de steltijden aan de afkantbank te minimaliseren.



VALK WELDING 3D FREE SHAPE WELDING SOLUTION

Deze innovatie komt in aanmerking voor zowel de Techni-Show Innovatie Award als voor de Made in Holland Award.

Jury: Bijzondere automatiseringsoplossing van een 3D-lasproces waarvan de meeste vormen van het laswerkstuk maar éénmalig voorkomen.



NIKON DIGITALE LASERSCANNER LC15DX VOOR CONTACTLOOS METEN

Jury: Opvallende laserscanner voor contactloze metingen die kan worden ingezet voor kwaliteitsinspectie en 3D reverse-engineering.



RESATO BEVELLING CUTTING HEAD VOOR WATERSTRAALSNIJDEN

De snijkop komt in aanmerking voor zowel de Techni-Show Innovatie Award als voor de Made in Holland Award.

Jury: Een snijkop met een geïntegreerde hoogtesensor die vijfassig waterstraalsnijden mogelijk maakt met direct-aangedreven motoren.



SAFAN OPERATOR-HULP VOOR AFKANTWERKZAAMHEDEN

Komt in aanmerking voor zowel de Techni-Show Innovatie Award als voor de Made in Holland Award.

Jury: Opmerkelijke ondersteuning voor afkantbankoperators door middel van projectering van instructies op bijvoorbeeld het plaatwerkstuk of een bril (augmented reality).

Jury

Techni Awards: Reinold Tomberg (Metaal Magazine, juryvoorzitter), Franc Coenen (Made in Europe), Rolf Elling (Vraag en Aanbod), Marcel Groener (Norma), Bart Meijer (Saxion), Jan Retera (KMWE), Eduard Rutten (Metes), Frederik Tönis (Hankamp Gears) en Eric Weustink (MetaalNieuws).

ESEF-Awards: Prof. A. Eger, Universiteit Twente (juryvoorzitter), H.R. Robertus, Dutch Design, W.J. Jousma, Bronkhorst High-Tech, R. Kousbroek, Metaalunie, E. de Ruijter, NRK, T.F.J.L. Lenssen, Vereniging Produktietechniek, J. Oonk, Metaal Magazine, W.E. Pijzel, NOVU, M.J.L. van Tooren, TU Delft, en G. Huizinga, FME-CWE.

Made in Holland Award

Een aantal aspirant pricewinners die ook voor de Esef- of Techni-Show Award zijn genomineerd dingt mee naar de Made in Holland Award. De onderstaande inzendingen zijn alleen voor de Made in Holland Award genomineerd.



Sferisch glijlager van Elcee Holland bestaande uit rvs316-behuizing en kogel met composiet glijlaag uit vezelversterkte kunststof.



Integrated Product Handler van TEQQ: een flexibel automatiseringssysteem inzetbaar bij kleine tot middelgrote series.

Voor de verkiezing van de Esef Awards nomineerde de vakjury in de categorieën 'Engineering & Design', 'Innovatieve Materiaaltoepassingen' en 'Best Supplier'. Daarnaast is er een Made in Holland Award en een publieksprijs. De winnaars worden bekend gemaakt op 13 maart.

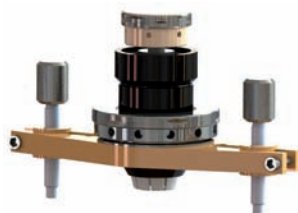
CATEGORIE 'ENGINEERING & DESIGN'



Fonckel van Aesthetic Interactions BV: interactief aanraakgevoelig design LED-verlichtingsarmatuur. Stand, intensiteit, richting en breedte van de lichtstraal kunnen met de vingers worden ingesteld. Jury: *Unieke toepassing van multi-touch-technologie.*



Triaflex spandoekframe van Garfield Aluminium: alternatief voor spandoekframes uit steigerbuis materiaal en koppelingen. Jury: *Stijf en stijlvol systeem dat goedkoper en lichter is dan de bestaande systemen.*



Commonrail diesel verstuivertrekker van Smits Machine Fabriek BV: mechanisch systeem om diesilverstuivers inclusief elektronische componenten onbeschadigd uit een cilinderkop te verwijderen. Tevens genomineerd voor de Made in Holland Award.

Jury: *Kan interessante kostenbesparing opleveren.*

CATEGORIE 'INNOVATIEVE MATERIAALTOEPASSINGEN'



Quinny Yezz buggy van VDL Parree en Pezy Product Innovation: kunststof buggy en dus lichter dan buggy's met alu en stalen frames. Tevens genomineerd voor de Made in Holland Award. Jury: *Briljante toepassing van sterk kunststofmateriaal.*



Tube van Heat & Surface Treatment BV: milieuvriendelijke oppervlaktebehandeling voor de binnenzijde van producten uit buisvormig materiaal.

Jury: *Belangrijke bijdrage aan de vervanging van het milieuvriendelijke cadmeerproces.*



Sonupuls ultrageluid behandelkop van China Challenge Product Development: kostenbesparende dienstverlening voor productontwikkeling.

Jury: *Aluminium en dunne rubberlaag op een knappe manier gecombineerd.*

CATEGORIE 'BEST SUPPLIER'

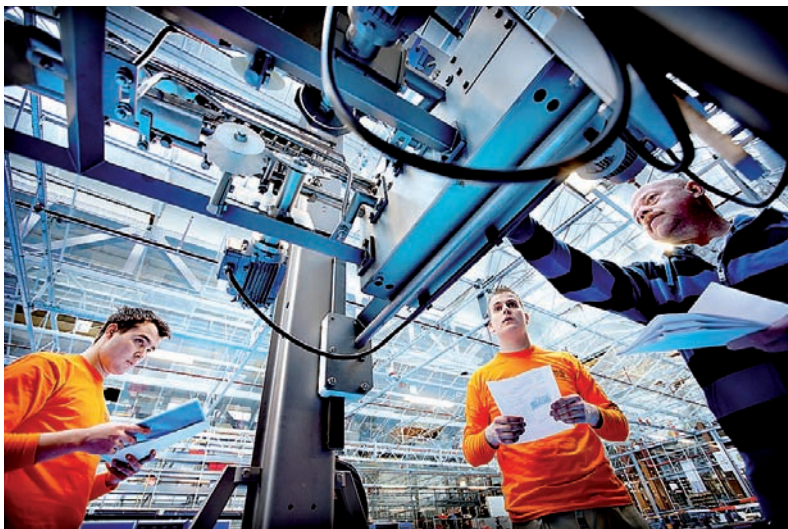


Van Eijk Transmissie BV, onderdeel van de Van Hoof groep en Metaalunieid, brengt een productiemethode voor het slijpen van vertandingen uit vol materiaal.

Jury: *Geen speciale tandwielafwikkelers meer nodig zijn, dus prototypes sneller klaar.*

Bouwen aan optimale oplossing

Drie TopTeams van elk vijf Vakkanjers bouwen tot begin maart aan hun innovatieve wedstrijdopdracht: een snelle forensenfiets. Voormalig Vakkanjer Wilco Schotsman coacht het team van Innovatec op weg naar de finale.



Wilco Schotsman (midden) als deelnemer aan de Vakkanjer-Wedstrijden in 2010. (Foto: DigiDaan).

In 2008 en 2010 (zilver) stond hij zelf in de wedstrijdarena in het vak onderhoudsmontage. Bij de VakkanjerWedstrijden van 2012 heeft Wilco Schotsman een heel andere rol: die van coach. “Het is even wennen”, vertelt de 24-jarige Wilco. “Mijn handen jeuken als ik de jongens bezig zie. Ik blijf natuurlijk Vakkanjer. Het liefst zou ik gewoon meedoen. Maar het is voor mij hoe dan ook een leuke manier om bij Vakkanjers betrokken te blijven.”

TECHNISCH DOORDACHT

‘Team Innovatec’ van Wilco’s werkgever is samengesteld uit Vakkanjers van Innovatec en toeleveranciers. Het team is sinds half januari bezig met de wedstrijdopdracht. Hoe de oplossing eruit gaat zien, kan coach Wilco nog niet verklappen. “De teamleden waren al begonnen met de eerste schetsen nog voor ze de officiële opdracht binnen hadden. Het houdt ze enorm bezig. De opdracht is een mooie uitdaging voor technici. Hoe maak je een efficiënte, snelle, originele en technisch doordachte tweewieler die ook nog betaalbaar is?”

CREATIVITEIT

Wilco: “Er zijn eisen aan de opdracht en er is een vast budget, maar verder kunnen de Vakkanjers zelf helemaal bedenken hoe de fiets eruit komt te zien. Binnen een bepaalde band-

breedte kun je je creativiteit dus de vrije loop laten. Dat betekent ook dat ieder team met een andere oplossing zal komen. Dat wordt heel interessant: geen fiets zal hetzelfde zijn. Wij gaan in de eerste plaats voor functionaliteit, maar wel graag in combinatie met een mooi design. De fiets moet ook te vermarkten zijn.”

“Je moet kunnen samenwerken om succesvol te zijn. Net als in het bedrijfsleven”

FINALE

Het tweewielige voertuig moet begin maart klaar zijn. De tijd is dus kort voor Wilco’s team, dat bestaat uit een tekenaar, allround machinebouwers en een elektromonteur. “Een uitgedokterd concept is stap één. Dan kunnen we gaan bouwen aan een werkend prototype.”

De jury beoordeelt de prototypes begin maart. Daarna presenteren de teams hun producten tijdens de finale (Techni-Show, 13-16 maart, Utrecht), waar ze ook nog een modificatieopdracht krijgen. “Het wordt sowieso een mooie en vooral leerzame ervaring voor de jongens”,

zegt Wilco. “Eigenlijk maakt het niet of je een medaille wint of niet. Je leert altijd.”

SAMENWERKEN

Het recept voor eremetaal? Wilco: “Met de techniek zit het wel goed. Het zijn allemaal vakmannen die gek van techniek zijn. Die hoeft je echt niet te prikkelen om alles eruit te halen. Ik denk dat vooral de samenwerking het verschil kan maken. Zo’n wedstrijd win je niet in je eentje, je moet kunnen samenwerken om succesvol te zijn. Net als in het bedrijfsleven.” •

Kijk voor alle TopTeams en de individuele finalisten op www.vakkanjers.nl.

Finales Vakkanjer-Wedstrijden 2012

De finales van de VakkanjerWedstrijden:
6-8 maart, RDM Campus, Rotterdam
13-16 maart, TechniShow, Jaarbeurs Utrecht (TopTeams)
15-17 maart, Skills Masters, Ahoy Rotterdam

Negatief positivisme

Het leven kan zo simpel zijn. Jij heet André, zij Nelly, en je deelt samen de achternaam Van Koeveringe. Dus hoe gaat de modelmakerij die je samen opzet heten? Precies. Op naar Tholen dus, waar het directeursechtpaar me tekst en uitleg geeft over Modelmakerij Anéko, in de rug gesteund door NVvM-branchemanager Frans van der Brugh. Het wordt een positief gesprek.

TEKST: PIETER ROL. BEELD: HLP IMAGE HANS LEBBE.

“Het beestje moest een naam hebben”, steekt André van Koeveringe met een gemoedelijke Brabantse tongval van wal. “Nelly en ik komen allebei uit de gieterij en hebben, zoals ze dat noemen, een gieterijhuwelijk. Ikzelf heb twaalf jaar bij een gieterij gewerkt, daarna vier jaar in een leidinggevende functie bij een modelmakerij, hoofdzakelijk voor de baggerindustrie, en uiteindelijk zijn we in 1984 voor onszelf begonnen. Dat bevalt prima. Ik zeg altijd: ‘In onze branche moet je ‘negatief’ denken om iets posi-

tiefs te kunnen maken’. En dat is ook letterlijk zo in de modelmakerij.”

Anéko is een klassieke gieterijmodelmakerij, die hoofdzakelijk op ambachtelijke wijze – voornamelijk in hout en kunststof, soms ook in aluminium – gieterijmodellen en mallen maakt. In de 28 jaar van zijn bestaan heeft Anéko er altijd naar gestreefd een flexibel bedrijf te zijn, dat vanaf het constructiestadium van een gieterijmodel tot het uiteindelijke resultaat meedenkt met de opdrachtgever over de totstandkoming



Racen met klassieke Fiats, maar meestal is er geen onderdeel meer voor te krijgen. Dan komt Van Koeveringes kennis als modelmaker mooi van pas.

en de toepassing ervan. “We doen tot nu toe 80 à 85 procent nog manueel”, legt André uit. “Maar sinds 2008 doen we het tekenwerk steeds meer in 3D. Het freeswerk zelf gebeurt nu nog buitenshuis, maar binnenkort doet ook bij ons een volautomatische 3D-freesmachine zijn intrede.”

VAN KLEIN TOT GROOT

“Het gebied dat we met onze activiteiten bestrijken, loopt globaal van de lijn Amsterdam-Almere-Venlo tot aan de Franse grens”, schetst André van Koeveringe zijn werkgebied. “België is een belangrijke exportmarkt voor ons.”

De modelwerkplaats, waar vijf medewerkers in vaste dienst actief zijn, heeft een oppervlakte van 600 m². André: “We hebben een compleet arsenaal aan bewerkingsmachines, waaronder een 2-tonskraan over de gehele lengte van de hal en een kopdraaibank waarmee we zonder kunst- en vliegwerk 3,80 meter rond kunnen draaien. Alle bewerkingsmachines worden afgezogen via een ondergronds systeem. In principe kunnen we gietmodellen in alle maten maken; van drie, vier in een hand, zo klein, tot vijf à zes meter rond. Door het aanwezige vakmanschap en de ruim opgezette bewerkingsfaciliteiten kunnen we bovendien snel op de eisen van gieterijen inspelen. Waarbij meedenken in een vroeg stadium de kwaliteit van de modellen ten goede komt en ook tot besparingen kan leiden.”



André van Koeveringe (m.), directeur Anéko, en branchemanager NVvM Frans van der Brugh: meedenken in een vroeg stadium komt de kwaliteit van de modellen ten goede.

KNOPEN EN BOOMSTRONKEN

“We werken ook voor kunstprojecten”, vertelt echtgenote Nelly zichtbaar trots. “In Baarlo woonde destijds de bekende Japanse kunstenaar Shinkichi Tajiri; hij is in 2009 overleden. Tajiri maakte op een bepaald moment kunstwerken waarin ‘knopen’ waren opgenomen als een symbool van verbinding. Voor één van die constructies hebben wij een houten gietvorm gemaakt – de helft van het kunstwerk, zeg maar – die twee keer moest worden gegoten en contra in elkaar gezet. Een bijzonder leuk project, dat nog altijd in Baarlo te zien is. Verder hebben we onder meer gietvormen gemaakt voor diverse klassieke lantaarnpalen, verspreid over heel het land.” Ook voor een ander ‘kunstwerk’ (meer ter voorkoming van criminaliteit), onder het viaduct van station Sloterdijk in Amsterdam, heeft Anéko de basis geleverd. André vult aan: “Kregen we hier twee enorme boomstronken op de

stoep – of wij daar maar even malletjes van wilden maken. In totaal moesten er honderd metalen ‘boomstronken’ worden gegoten, waarvan een aantal werd uitgerust met felle spots om de doorgang veiliger te maken. Het zijn dus in feite maar twee gietmodellen, maar door de positionering van de honderd stammetjes zijn ze optisch allemaal verschillend. Hartstikke mooi, en bovendien effectief.”

PITBOX

Inmiddels heeft onze fotograaf tijdens zijn speurtocht naar fotogenieke onderwerpen een andere kant van André ontdekt: zijn liefde voor de klassieke autosport. Waarop de directeur ons, overigens niet met tegenzin, meeneemt naar zijn ‘pitbox’. Waar meerdere Fiats uit de jaren ‘60 en ‘70, deels in verregaande staat van demontage, het verleden laten herleven. “Hartstikke leuk natuurlijk, dat racen met klassieker-



Anéko maakt gieterijmodellen en mallen voornamelijk in hout en kunststof, soms ook in aluminium.

tjes, maar er is geen onderdeel meer voor te krijgen. En er sneuvelt echt wel eens een carterpan, spruitstuk of kleppendecksel. Maar je bent modelmaker of je bent het niet, dus dan ga je zelf maar aan de slag. Nee, voor mij geen mooier vak dan modelmaker”, besluit André. “Alhoewel dit natuurlijk maar een heel klein gedeelte is van onze mogelijkheden als modelmakers.” •

www.modelmakerijaneko.nl
www.modelmakerijen.org

Modelmakerij van de Toekomst

“De modelmakerij is altijd een redelijk conservatieve branche geweest”, aldus branchemanager Frans van der Brugh van de Nederlandse Vereniging voor Modelmakerijen. Bij de vereniging zijn 34 zelfstandige modelmakerijen aangesloten waarbinnen in totaal ruim 300 vakspecialisten werkzaam zijn, die zich bezighouden met de vervaardiging van allerlei soorten modellen, vormen en prototypes in hout, metaal en kunststof. Sommige bedrijven leggen zich daarnaast toe op de vervaardiging van pas- en controlemallen en matrijzen of zelfs maquettes. “De laatste jaren is er in de markt veel dynamiek ontstaan”, vervolgt Van der Brugh. “Dat heeft te maken met nieuwe productietechnieken, nieuwe materialen, automatisering en de intrede van CAD/CAM. Het heeft even geduurd voor het bij iedereen daadwerkelijk tussen de oren zat, maar het besef is er. De branche is wakker geschud. Blijft één issue over waar we op dit moment mee zitten: vakmensen zijn moeilijk te vinden. Geldt overal in de metaalsector, maar

bij modelmakerijen in het kwadraat. De modelmakerij is helaas niet zo’n bekende branche, en onbekend maakt daadwerkelijk onbemind. Wat we met de NVvM hebben opgepakt – in samenwerking met de officiële instituten, Kenteq en stichting OOM – is een eigen modelmakersopleiding. Op dit moment zijn er 34 modelmakerijen bij de NVvM aangesloten. En we groeien gelukkig nog steeds. Mede doordat we als branche instroom van jongeren actief promoten.”

“Helaas is die instroom minimaal. Dat is momenteel een heet hangijzer, want zonder vakmensen geen modelmakerijen. En dientengevolge geen gieterijen, geen gereedschapslijpers en geen frezers. Kortom: geen toelever- en maakindustrie. Daarom hebben we als branchevereniging een toekomstverkenning gestart: hoe ziet de modelmaker van de toekomst eruit? Ik denk dat de modelmaker van de toekomst een centrale rol gaat spelen in de verschillende geledingen



Branchemanager NVvM Frans van der Brugh.

binnen de Nederlandse industrie. Kennis van metaal, van hout, van kunststof. Kennis van materiaaleigenschappen. Kennis van automatisering en engineering. Kennis van vormgeving. De modelmaker van de toekomst is iemand die jou als opdrachtgever volledig kan faciliteren in wat jij wilt. Belangrijk daarbij is dat je de kennis en kunde die de afgelopen honderden jaren is opgedaan in het achterhoofd blijft houden. Het zal altijd gebaseerd zijn op wat er in het verleden is gebeurd.”

BEURS NOVITEITEN

ROBOTCEL



De Smartcell van Cellro is een intelligente robotcel voor

verspaning die ervoor moet zorgen dat een bedrijf gemiddeld per spuur van een machine de personele bezetting met 60 tot 80 procent kan reduceren. Volledige automatisering van kleine series en enkelstuks. De Smartcell is het resultaat van een intensieve samenwerking met Fanuc Robotics, Schunk, Siemens, Sandvik, Renishaw en Grob. Terugkerende orders worden in seriegroottes van 1 tot 250 stuks efficiënt geautomatiseerd. De Smartcell richt zichzelf geheel automatisch in voor ieder product. Hij spant zelf de producten op en bewerkt deze van alle zijden. Ook de controle, reiniging en afvoer van de producten is volledig geautomatiseerd. Nadat een opdracht gereed is, pakt de robot automatisch de volgende opdracht op. De Smartcell is eigenlijk een compleet zelfstandig opererende minifabriek die onder toezicht van één enkele programmeur in de dagdienst 24 uur, zeven dagen per week draait.

Stand 11.Coo8

BREED VERSPANING- PROGRAMMA



Op de 300 m² grote stand van Dormac CNC

Solutions vindt de presentatie van het Doosan machineprogramma plaats met tien machines. De Puma 700XLY draaimachine met 5 meter draailengte (tdc) en Y-as met een bereik van 200 mm, is de

grootste publiekstrekker. De machine is een van de grootste CNC draaibanken die op lijn gebouwd wordt en op de Techni-Show te zien is. Ook is er de vernieuwde Puma 2100M, Puma 2600LSY en Puma 2600LM. De 2-assige Puma-serie wordt samengesteld met aangedreven gereedschappen en Y-as in lengtematen van 500 tot 3100 mm tdc. Met de TT1800S multi-turret draaimachine biedt Dormac een oplossing om aan de wens van kortere cyclustijden te voldoen. Gelijktijdige bewerking met twee turrets (2x24 stations) op de TT1800S maakt halvering van de cyclustijd t.o.v. de traditionele enkel turret machines mogelijk, als ook de productie op beide spullen gelijktijdig. Verder staan er de Doosan DNM350-5AX, het 5-assige simultane bewerkingscentrum uit de hightech klasse, de Doosan 350-5AX met een rotary table om werkstukken in één opspanning 5-vlaks te frezen. De MX1600ST is 8-assige multi-taskingmachine om draai- en freesbewerkingen op één machine uit te kunnen voeren. Met de freeskop met een bereik van $\pm 120^\circ$ en 18,5 kW vermogen kunnen freesbewerkingen off-center en onder een hoek worden uitgevoerd. Speciaal voor de Techni-Show stelde Dormac daarom met Fastems een draaiel samen op basis van een kleine Doosan Lynx 220LM draaimachine met een Fastems RPC20G beladingsrobot in een gantry concept met Fast wizard besturing.

Stand 12.Ao86

WISSELPLAAT

Kennametal Nederland ruimt op de Techni-Show een belangrijke plaats in voor de revolutionaire nieuwe wisselplaattechnologie



gie Beyond Blast. Hierbij wordt het koelmiddel niet van buitenaf toegevoerd, maar via kleine inwendige koelkanalen in de wisselplaat zelf. Het koelsmeermiddel wordt daardoor op precies de plaats afgeleverd waar het nodig is. Verder de introductie van KCPM15 schachtfrees met een verbeterde hardmetaalkwaliteit en een intern ontwikkelde ALTiN-coating. Deze frees heeft een aanzienlijk hogere standtijd bij het frezen van staal en roestvast staal dankzij de verbeterde weerstand tegen kratervorming, flankslijtage en de grotere diepte van de spaanbrekergröef. De nieuwe Beyond KCPM20 indexeerbare wisselplaat is speciaal voor het met hoge snelheden droog bewerken van roestvaststalen werkstukken onder stabiele condities, waarbij een goede weerstand tegen slijtage is vereist. Ten slotte de PCBN-wisselplaten met spaanbreker, die kunnen worden toegepast voor draaibewerkingen van geharde metaallegeringen, het z.g. harddraaien als alternatief voor slijpen.

Stand 9.B104

2,5D SNIJKOP



Resato demonstreert de innovatieve 2,5D snijkop, ontworpen om de prestaties van het waterstraalsnijden te verbeteren. De 2,5D bevelling

cutting head wordt aangedreven door twee nauwkeurig positionerende torque-motoren die worden bestuurd door een geavanceerd regelcircuit. De snijkop is daarmee in staat om met een precisie van $\pm 0,1^\circ$ hoeken te snijden tot een schuifhoek van 45° . De maximale verstelhoek bedraagt 55° . In

BEURS NOVITEITEN

beide richtingen is verdraaiing over het gehele bereik van 360° mogelijk. De snijkop is voorts zeer eenvoudig te programmeren vanuit de snijsoftware. Een intern ontwikkelde hoogtetaster meet tijdens het snijden van schuine kanten de hoogte van de snijkop tot het plaatmateriaal en indien nodig wordt deze aangepast. Dit geschiedt automatisch vanuit een speciaal door Resato ontwikkeld programma. De snijkop is ook als toevoeging op de standaard ACM-machinelijn te integreren. Door de snijkop niet alleen aan te sturen in X-, Y- en Z-richting maar ook in twee haaks op elkaar staande rotatie-assen is het mogelijk om schuine kanten aan te brengen. Met een vijfassig snijsysteem kunnen zo plaatranden direct van lasnaden worden voorzien.

Stand 7.Co83

GROOT, GROTER, GROOTST



Op zijn 360 m² grote stand op de Techni-Show toont Laagland

een bedfreesbank van Bimatec-Soraluce. De machine, van het type FL8000 met rijdende kolom, heeft een bed van 11 meter lang en een dwarsslag van 1 meter. In de spil kunnen verschillende freestypen (universeel, orthogonaal,

horizontale en kleine hoekfreeskop) worden ingezet voor complexe, nauwkeurige bewerkingen. De extreem stabiele, trillingdempende gietijzeren constructie geeft een hoge precisie bij grote werkstukken. Verder is Traub vertegenwoordigd met de TNL32P, een machine voort kort- en langdraaien met een grote werkruimte, twee revolvers met tien posities en Dual Drive, waarbij twee geïntegreerde tandwieltransmissies in de revolver de neventijden aanzienlijk verkorten. De machine is ontwikkeld voor de productie van werkstukken met lengte-diameterverhouding van 1 of daaromtrent alsmede lange, slanke werkstukken. Van Index wordt de C100 draaimachine voor high-speed bewerking van complexe onderdelen gedemonstreerd. Met deze machine, die is uitgerust met twee krachtige identieke motorspillen, kan simultaan worden bewerkt onder inzet van drie gereedschaprevolvers en 42 gereedschappen. De bewerkingsmogelijkheden zijn uit te breiden door twee Y-assen aan de hoofdspil of één Y-as aan hoofd- en tegenspil. Hierdoor kan bij de bewerking van complexe werkstukken de cyclustijd sterk worden gereduceerd. Ook op de Laagland-stand een Tongtai horizontale bewerkingscentrum HB 500. Bij deze machine voor hogesnelheidsbewerkingen, zijn X- en Y-as toegekend aan de kolom, de Z-as aan de tafel. De servo-conventionele precisiedraaimachines van Weiler worden toegepast bij enkel- en kleinserie-

productie waarbij de ingave grafisch ondersteund en dialooggestuurd wordt. De bediening wordt met elektronische handwielen uitgevoerd ondersteund door een eenvoudige cyclibesturing. Zoller, fabrikant van machines voor het voorinstellen van gereedschappen, geeft acte de présence met de Venturion 450 en Hyperion 300. De Venturion heeft pneumatische sledeklemming, elektronische fijnverstelling, éénhandsbedieningsknop, elektronische fijnverstelling en handbediende eindloze fijnverstelling (optie). De Hyperion is ontwikkeld voor universeel wisselen van werkstuknamen voor draaiproductie.

Stand 12.Co58

BEWERKINGVLOEISTOF



Castrol Industrial demonstreert op de Techni-Show de serie AlusolTM

RAL BF, chloor-, nitriet- en boronvrije metaalbewerkingvloeistoffen en het high-speed spindelvet Longtime HS 1.5.

De AlusolTM RAL BF is een semi-synthetische metaalbewerkingsvloeistof voor het verspanen van moderne aluminiumsoorten en -legeringen. AlusolTM RAL BF is toepasbaar in zowel individuele machinereservoirs als centraalsystemen. Longtime HS 1.5 is voor de spilsmering van hoogtoeren bewerkingsmachines. De basis voor dit nieuwe smeervet bestaat uit geavanceerde synthetische oliën en een nieuw type 'verdik-

ker' op basis van polymeren. Deze 'verdikker' is niet polair en reageert niet met emulsies, wat de levensduur van het vet verhoogt. Daarnaast zorgt deze nieuwe 'verdikker' voor betere tribologische eigenschappen.

Stand 8.B038

HORIZONTAAL



De nieuwste technologie op het gebied van horizontale bewerkingscentra is te zien op de stand van Gelderblom. De MA-600 H II van Okuma wordt gedemonstreerd, een high end-machine met automatische palletwisselaar voor de zeer snelle bewerking van werkstukken tot 1200 kilo. Dit door de hoge dynamiek van de X-, Y- en Z-as die accelereren met 0,7 g en zich verplaatsen met ijlgangen tot 60 m/min over resp. 1000, 900 en 1000 mm. De geïntegreerde B-as indexeert met een precisie van 0,001°. De encoder-technologie, kogelomloopkoeling, bewaking van de spindelbelasting en Thermo-Friendly Concept (TFC) geeft een hoge precisie en processtabiliteit. De Multus B 200 W is (met klauwplaatcapaciteiten van 160 tot 630 mm) verkrijgbaar in lengten van 700 tot 6000 mm. De Multus 'multitasking'-machines zijn draaimachines met een zwenkfreeskop en zijn sneller

BEURS NOVITEITEN

instelbaar dan draaimachines met een revolver voorzien van aangedreven gereedschap. Veelzijdige bewerkingsmogelijkheden heeft het LT2000 3T/3MY draaicentrum. Deze machine, uitgerust met drie gereedschaprevolvers - elk met 16 posities - en twee hoofdspindels leent zich voor de bewerking van complexe werkstukken van alle typen: klauwplaatdelen, draaidelen uit profielen die via een staafaanvoerapparaat worden aangevoerd en asvormige delen met een lengte tot 700 mm. Beide hoofdspindels zijn ook als C-as inzetbaar met een indexeerprecisie van 0,001°; ze accelereren tot 6000 min-1. Hoge ijlgangen, hoge rotatiesnelheden van de revolvers, minimale gereedschapwisseltijden. Tot slot een voorbeeld uit het Genos-machineprogramma: standaardmachines met een vast optiepakket, die in serie en daarmee tegen lagere kosten worden geproduceerd.

Stand 12.C112

BEDFREESMACHINE

Zandstra Metaalbewerking presenteert een nieuwe bedfreesmachine als uitbreiding van het machinepark. Het gaat hier om een MTE type KT42. Het is voor het eerste dat zo'n machine in Nederland wordt geleverd. Zandstra verstrekt op de stand alle informatie omtrent deze machine, daarnaast kan de bezoeker terecht bij de stand op de Techni-Show van de importeur van MTE, Promas Machines, die deze grote machine als pronkstuk op zijn stand heeft staan.

Stand 01.D122

HOOGLANS

Aldor introduceert een milieuvriendelijk hoogglans chemisch polijstproces voor Al-2000 en andere legeringen. Het chemisch hoogglans polijsten is mogelijk dankzij een milieuvriendelijke innovatie die het mogelijk maakt Al-2000 en andere legeringen te laten glanzen in enkele seconden zonder de vorming van de gevaarlijk nitreuze dampen.

Stand 01.Do70

POEDERCOATING



Kamp Coating Apeldoorn bouwt aan een compleet nieuwe installatie waar grote en zware producten kunnen

worden voorzien van poedercoating. Deze unieke lijn kan producten aan van 8000 x 2000 x 2500 en dit met een gewicht van 2000 kilo per onderdeel. In deze lijn is een straalautomaat opgenomen welke door middel van werpwieken de onderdelen rondom automatisch kan stralen. Daarnaast is er in deze lijn een snel-kleurwissel cabine, zodat er weinig poeder verloren gaat en waarmee de tijd van een kleurwissel wordt verkort.

Stand 01.Do60

WORKSHOPS

United Springs BV geeft workshops veerontwerp. Dit geeft klanten, prospects en design- en ontwerp bureaus de mogelijkheid om in korte tijd veel meer te weten te komen over het onderwerp veren. Aan bod komen het berekenen en ontwerpen van veren, materiaalkeuze, verpakking, oppervlaktebehandeling en de praktische vuistregels. Dit alles wordt op een interactieve manier gepresenteerd. Op de stand kan meer

informatie worden verkregen. Tevens kan hier een aanmeldingskaart worden ingevuld.

Stand 01.C106

PISTOOL



WSB Finishing Equipment presenteert het nieuwe programma AirCoat met het GM

4700AC spuitpistool. Dit is een uitbreiding op de nieuwe generatie AirCoat pistolen van Wagner. De pistolen combineren een hoogwaardige finishing kwaliteit met een hoge verwerkingssnelheid en een ergonomische vormgeving. Het is het lichtste AirCoat pistool in gewicht met een filterhuis dat zonder gereedschap kan worden geopend. Het pistool wordt geleverd in uitvoeringen met een materiaaldruk van 160 of 250 bar en is voorzien van draaikoppelingen voor het soepel aansluiten van de lucht- en materiaal slang. Dankzij de omkeerbare en snel vervangbare spuittips zijn er geen lange werkpauses door obstructies.

Stand 01.E131

ENGINEERING

De NTS-Group presenteert een aantal producten waarbij zij een belangrijke rol heeft gespeeld in de fase van ontwikkeling, value engineering, supply chain management en productie & testen. De Phenom desktop SEM is een tafelmodel elektronenmicroscoop die een platform vormt voor scannen en analyseren. Deze elektronenmicroscoop brengt elk submicron in beeld en bevat ondanks zijn geringe afmetingen de meest hoogwaardige technologische kennis. De ontwikkeling ervan is tot stand gekomen in samenwerking met VanBerlo en Sioux Group. Een tweede module die tentoongesteld wordt, is de Flipper van DEK Solar. Deze transportmodule vormt een essentieel onderdeel van de Eclipse-installatie die zonnecellen produceert. Deze machine stelt fabrikanten in staat hun productie te verhogen van 1200 tot 3600 wafers per uur.

Stand 01.B011

FREESMACHINE



Braakhuis toont een 5-assige freesmachine met

palletbelading (50 pallets) met een 3D meetbank afgestemd op de meetkamer.

Stand 01.E107

Journalistieke en redactionele projecten

- reportages
- huis- en relatiemagazines
- interviews
- jubileumuitgaven
- persberichten
- columns & blogs
- nieuwsbrieven
- jaarverslagen

Alinea Stokvisch

Ewald Lohmann, Wingerdstraat 63, 6641 BM Beuningen

T +(31) (0) 24 675 18 93 – E info@alinea-stokvisch.nl – W www.alinea-stokvisch.nl

Grote invloed van zonwer

Tijdens een goed bezochte bijeenkomst heeft Romazo, de branchevereniging voor vakhandelaren in de zonwering- en rolluikenbranche, de kwaliteitskeurmerken HR Zonwering en HR+ Zonwering voor automatische zonweringssystemen gelanceerd. De introductie van het keurmerk HR Zonwering en de daaraan verbonden kwaliteitsrichtlijn betekent een belangrijke stap voor de branche omdat functionele automatisch geregelde zonwering kan worden geïdentificeerd. SKG (Stichting Kwaliteit Gevelbouw) is het keuringsinstituut dat zich zal bezighouden met controle en certificering. Het keurmerk zal door Romazo aan de gehele branche ter beschikking worden gesteld.

Martin Straver, branchemanager van Romazo, startte de lanceringbijeenkomst met een inleiding over HR Zonwering. "HR Zonwering kent veel voordelen met energiebesparing als uitgangspunt. HR Zonwering zelf zegt niets over de fysieke eigenschappen van het product maar het gaat om het warmtewerend effect dat het gelabelde product heeft. HR Zonwering identificeert alle soorten functionele automatische geregelde

zonwering die een genormeerde directe invloed hebben op beperking van warmtetoetreding. HR zonwering en het daaraan gekoppelde keurmerk biedt voordelen voor alle bij de bouw betrokken partijen (van architect tot bouwprofessional), onder andere lagere bouwkosten, energiebesparing, visueel en thermisch comfort, minder schade door oververhitting, een beter werkklimaat. Het keurmerk rekent voor eens en

voor altijd af met het vooroordeel dat zonwering niet veel meer toevoegt aan een gebouw dan zon weren", aldus Straver. "Zonwering is van grote invloed op het energiegebruik van gebouwen, vanwege de noodzakelijke verwarming en koeling. Automatische zonwering regelt dit op basis van stralingsintensiteit op de gevel en draagt tevens bij aan een aanzienlijke verbetering van het visuele comfort. Door het vervangen van handmatig bedienbare zonwering door automatische HR zonwering kunnen deze voordelen worden gewaarborgd."

ENERGIEBESPARING

Leo Bakker van TNO Delft ging in op het TNO-rapport 'Energieverbruik, comfort en zonwering'. TNO onderzocht in opdracht van Romazo welke invloed automatisch geregelde buitenzonwering heeft op energieverbruik en comfort. "Automatisch geregelde buitenzonwering levert op kantoor 12 tot 23% meer energiebesparing op dan handmatig bediende zonwering", vertelde Bakker. "Op de onderzochte school varieert dat van 7 tot 25%, in het onderzochte appartement van 5 tot 14%. Bij een uitgekiende combinatie van handbediende lichtwering in de winter en automatische zonwering in de zomer kan nog eens 7 à 8% extra energiebesparing worden bereikt." TNO maakt in het rapport onderscheid tussen twee vormen van comfort: 'visueel comfort' en 'thermisch comfort. In een comfortabel binnenklimaat, wordt aan beide vormen van comfort voldaan. "Daar is het prettig verblijven én werken", lichtte Bakker toe. "Een slecht binnenklimaat, met hinderlijke schittering van het licht en waar sprake is van oververhitting, veroorzaakt echter productiviteitsverlies. Kantoor-medewerkers die zonwering, verlichting en temperatuur zelf kunnen regelen zijn productiever dan hun collega's die niet aan deze knoppen kunnen zitten. Het is daarom belangrijk dat gebruikers weten hoe ze een automatisch geregelde zonwering aan hun eigen wensen kunnen aanpassen". Bakker pleitte dat de bouwnijverheid zonwering, nu vaak nog een sluitpost, al in de ontwerpfase dienen mee te nemen. Een belangrijke doelstelling van het keurmerk is dat de zonwering binnen afzienbare tijd medebepalend wordt voor het energielabel van een



SP Tweede Kamerlid Paulus Jansen (links) krijgt van Romazo branchemanager Martin Straver het eerste exemplaar van het TNO-rapport Energiegebruik, comfort en zonwering. (Foto: NFP).

ing op energieverbruik erkend



Tijdens een goed bezochte bijeenkomst heeft Romazo de kwaliteitskeurmerken HR Zonwering en HR+ Zonwering voor automatische zonweringssystemen gelanceerd.

gebouw. Dat was niet mogelijk, omdat er nog onvoldoende eisen bestonden waaraan functionele zonwering kon worden getoetst. Het TNO-onderzoek heeft ervoor gezorgd dat dit wel kan.

TWEDE KAMERLID SP

Speciale gast en SP Kamerlid Paulus Jansen beschreef het keurmerk HR Zonwering als 'een prachtig energiebesparend concept dat gouden kansen biedt'. Hij kreeg als eerste het TNO-rapport uitgereikt. Amper een week na deze overhandiging heeft Jansen vragen gesteld aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Economische zaken, Landbouw en Innovatie over HR Zonwering en de besparingen die men kan bereiken met deze automatische zonwering. Met de presentatie van het TNO-kennisoverdrachtproject en de aanwezigheid van SKG, die de certificering van HR Zonwering verzorgt, eindigde de middag.

Na alle praktische zaken over cursussen die door de Stichting Vakopleiding Zonweringen worden gegeven ter certificering van bedrijven die zich met de verkoop en montage van HR Zonwering willen gaan bezighouden, werd de middag afgesloten. De eerste twee HR Ready-certificaten zijn uitgereikt aan de bedrijven Sunmaster en PBS. •



HR-Zonwering

Met als voorbeelden de HR-ketels en het HRglas koos Romazo voor HR-zonwering en HR+-zonwering. Stichting Kwaliteit Gevelbouw (SKG) heeft de kwaliteitseisen opgesteld op basis van g-waarde, windvastheid en automatische besturing. De g-waarde geeft de prestatie aan van een combinatie van glas en zonwering en is beter bekend onder de benaming ZTA, de zontoetredingswaarde. Een buitenzonwering die in combinatie met een type Cglas (4-16-4 glas met een met argon gevulde spouw) tussen 10 en 15 procent warmte doorlaat, krijgt het label HR Zonwering. Voor een label HR+Zonwering mogen het glas en het doek niet meer dan 10 procent warmte doorlaten. Gaat het om binnenzonwering, dan moet de prestatie worden behaald met beglazingstype D; zonwerend glas. Alle berekeningen worden uitgevoerd volgens EN- en ISO-normen.

HR Ready

Om draagvlak en leverbaarheid te kunnen garanderen, wordt het gebruik van HR zonwering opengesteld voor de gehele zonweringmarkt. Iedere fabrikant, assembleur en monterend bedrijf kan in aanmerking komen voor het verkrijgen van het label HR Zonwering, mits dit voldoet aan de kwaliteitseisen. Kwaliteitseisen die zoveel mogelijk aansluiten bij de Europese normen, zoals EN-14501, EN-13561, EN-13659 en EN-13363. Eerst krijgen de systemen die ervoor in aanmerking komen bij de fabrikant het logo HR Ready opgeplakt, dat aangeeft dat de materialen geschikt zijn voor installatie als HR Zonwering. De systemen verwerven dit label pas als ze zijn gemonteerd door een bedrijf dat in bezit is van het HR-certificaat van SKG. Hiervoor is een cursusprogramma opgezet.

Staal & aluminium in één

Van oudsher familiebedrijf Derks & Zn Staalconstructies moet sinds 2008 een vreemde eend in de bijt dulden. Een directeur/eigenaar die geen Derks heet. Gelukkig telt het Harmelense bedrijf, gespecialiseerd in staalconstructies en aluminium ramen en deuren, nog altijd vijf originele Derksen die de familietraditie in ere en de werkvloer bezet houden. Directeur H.A. Evers belicht het doen en laten van Derks & Zn. Directeur Fred Vasquez van de Vereniging Samenwerkende Nederlandse Staalbouw (SNS) vult hem waar nodig graag aan.

TEKST: PIETER ROL. BEELD: PHOTOL.



Directeur SNS Fred Vasquez (l.) en directeur Bob Evers van Derks & Zn Staalconstructies: stalen en aluminium constructiedelen per juli 2012 verplicht CE-gemarkeerd.

“Derks & Zn Staalconstructies bestaat al ruim 80 jaar en er zijn hier vijf Derksen – zonen en neven van Derks sr. – werkzaam”, introduceert directeur H.A. (Bob) Evers (46) zijn directe werkomgeving. “Ik ben een vreemde eend in de bijt; heb het bedrijf een jaar of vier geleden gekocht van vader Derks. Er werken hier een kleine dertig mensen, ongeveer gelijk verdeeld over de sectoren staal en aluminium. Bij beide disciplines verzorgen we het gehele productieproces – van ontwerpen tot fabricage en montage. Derks & Zn heeft ervoor gekozen om beide activiteiten samen te voegen, omdat er in vliesgevelconstructies, een van onze specialiteiten, sprake is van een samenspel tussen staal voor het constructieve gedeelte en aluminium voor de vliesgevel. Door die twee in één hand te houden, kunnen wij een gevelinvulling direct ‘voorzien aan het staal’.”

Bij dit alles komt vanzelfsprekend ook meteen het fenomeen CE-markering om de hoek kijken. Niet direct noodzakelijk voor een tuinhokje, maar een galerijhek voor een gebouw zal wel degelijk CE-gemarkeerd moeten zijn. Meer over de laatste ontwikkelingen op dat gebied leest u in het kader ‘Het belang van CE-markering’.

UITBREIDING LEVERINGSPROGRAMMA

De combinatie staalconstructie-vliesgevels en aluminium ramen en deuren – en sinds kort ook stalen ramen en deuren – is de core business van Derks & Zn. “In verband met de toenemende eisen op het gebied van brandveiligheid, soms tot wel zestig minuten, zijn de stalen ramen en deuren aan ons leveringsprogramma toegevoegd”, legt Bob Evers uit.

Derks & Zn werkt met name voor aannemers en bouwgerelateerde bedrijven. “Bij de utiliteitsbouw moet je denken aan bedrijfshallen met kantoren en dergelijke. Dat is de hoofdmoot”, schetst Evers de werkzaamheden. “Daarnaast doen we veel voor de woningbouw, op allerlei vlakken, hekwerken, privacyschermen en dakopbouwen. Een klein deel van onze omzet komt bij particulieren vandaan. Aluminium kozijnen als hoogwaardige vervanging van bestaande kozijnen, bijvoorbeeld.” Helaas trekt, net als in veel andere sectoren, ook bij Derks de economi-

hand

sche crisis diepe sporen. “Het bouwvolume in z’n totaliteit is enorm afgenomen. Dus dat treft ook ons hard.”

KENNISOVERDRACHT

De branche Samenwerkende Nederlandse Staalbouw is een autonome vereniging en stelt zich ten doel de belangen te behartigen van aangesloten staalconstructiebedrijven die zich bezighouden met het vervaardigen en/of leveren van staalconstructies. Over de invloed op het reilen en zeilen van bedrijven als Derks & Zn vertelt directeur Fred Vasquez: “Waar wij als branchevereniging voor staan binnen de staalbouw is met name kennisoverdracht en kwaliteitsbevordering. Onze leden zijn autonome bedrijven, en kennisoverdracht betekent dat die bij elkaar komen, vergaderen, en kennis en knowhow uitwisselen. Bijvoorbeeld welke thema’s er landelijk spelen. Ik probeer, door bij die bijeenkomsten zoveel mogelijk aanwezig te zijn, tussen de regio’s een verbinding te leggen. Wat gebeurt er in de ene regio, wat is elders een knelpunt? In die zin ben ik een beetje een communicator. En

ook een soort vertrouwenspersoon. De mensen die bij elkaar komen zijn allemaal concurrenten van elkaar. Die drinken wel gezellig een biertje met elkaar, maar in de markt strijden ze onderling keihard – en zo hoort het ook. Dus word ik als mediator af en toe gebeld met de vraag: ‘Hoe kijk jij hier nu tegenaan?’ En zo kan ik partijen bij elkaar brengen.”

Een belangrijk item bij SNS is de SVI, de Staal Verwerkers Index, een soort waarderingstabel van de sector. Deze geeft een waardeoordeel over de situatie binnen een staalbouwsector. Vasquez: “Eens per maand kan iedereen in de industrie, ook niet-leden, een negental vragen over de markt beantwoorden. Kost misschien twee minuten tijd en SNS-leden krijgen dan een persoonlijke SVI, gerelateerd aan het gemiddelde. Een soort benchmark-idee. Dus dat is een waardevol instrument voor de ondernemer. Waar dan ook veelvuldig gebruik van wordt gemaakt. Het kost weinig tijd en levert veel inzicht op.” •

www.derkszn.nl.



Met de bewerkingsmachine worden gaten gestanst in stalen profielen.

Directeur SNS
Fred Vasquez.



Het belang van CE-markering

Als SNS-directeur benadrukt Fred Vasquez de wettelijk verplichte CE-markering voor de staalbouw. “Zoals het er nu uitziet is het per 1 juli 2012 (ovb) verplicht voor staalbouwbedrijven om stalen en aluminium constructiedelen CE-gemarkeerd in het handelsverkeer te brengen. Breng je producten zonder CE-markering op de markt, dan bega je een economisch delict. Dat heeft te maken met de Europese regelgeving; je mag als bedrijf een CE-markering opstellen wanneer je gecertificeerd bent met betrekking tot je FPC. De verantwoordelijkheid ligt bij de bedrijven zelf, maar vanuit de brancheorganisatie geven wij aan waar bedrijven zich aan moeten houden. Ik vind het een goede zaak dat de Metaalunie dat traject samen met de staalbouwsector oppakt en ook bereid is daarin te investeren. Wat we nu doen, bijvoorbeeld met de nieuwe normen en ook de CE-markering, is leden daarin ondersteunen. En vanuit het collectief zaken op te pakken om zoveel mogelijk kennis bij elkaar te brengen. De SNS heeft een gespecialiseerde consultant gevraagd een generiek handboek op te stellen in het kader van fabrieksproductiebeheersing. Dat FPC-handboek moet je zien als een intern kwaliteitssysteem, op basis waarvan we vanuit de SNS ook workshops gaan organiseren. Die gaan in maart van start en staan niet alleen open voor SNS-leden, maar ook voor leden van de Metaalunie. Met betrekking tot de handhaving en een eerlijke concurrentiepositie voor staalbouwers heeft de VROM-inspectie inmiddels aangegeven bereid te zijn het gesprek met ons aan te gaan. Dus dat is op zich al een goede zaak, dat je vanuit de praktijk geluiden van ondernemers bij VROM kunt neerleggen en samen kunt nadenken over de invulling ervan. We zijn blij dat de VROM-inspectie daar positief tegenover staat en daar gaan we ook zeker gebruik van maken.”

www.staalbouw.net.

Automatisch het schip in

Kippig BV neemt onderdelen af bij een vaste leverancier in Tsjechië. In plaats van deze leverancier te betalen, maakt Kippig per ongeluk het bedrag over aan een voormalig leverancier. Deze is inmiddels failliet. Kippig kan fluiten naar haar geld. Zij verwijt haar bank dit. Is dit terecht?

TEKST: MR. MIRJAM BOS. BEELD: PETER GERRETZEN.



Normaal gesproken doet boekhouder Freek van Kippig BV op vrijdagmiddag boodschappen met zijn vrouw. Vanwege de perikelen rondom de invoering van nieuwe automatisering lopen de dagelijkse klussen op het bedrijf uit. Iedereen werkt over. Terwijl hij zijn collega's richting de kantine hoort gaan op weg naar de vrijdagmiddagborrel, maakt Freek nog snel de laatste betalingen over via telebankieren. Helaas: in plaats van hun Tsjechische leverancier van machineonderdelen de afgesproken € 15.000 te betalen, gaat met één druk op de knop het geld naar een ver-

keerd bedrijf. Het betreft een voormalige leverancier in hetzelfde land. De relatie met dit bedrijf liep jaren geleden stuk toen de directeur van Kippig twijfels kreeg bij de financiële gezondheid van de onderneming. Dit had hij goed voorzien, want zoals later zal blijken is deze leverancier inderdaad failliet.

KWAAD IS GESCHIED

Freek merkt zijn blunder meteen. Hij pakt de telefoon om de bank de overboeking tegen te laten houden of anders terug te laten draaien. Maar terwijl Freeks collega's

proosten op het eindelijk probleemloos werken van het automatiseringssysteem, hoort Freek gelaten aan dat het kwaad al is geschied. De bankmedewerker vertelt dat hij niets voor Kippig kan betekenen, omdat het geld automatisch is overgeboekt. Hier kan hij niks tegen doen.

NIET INBREKEN

In de kantine hoort de directeur van Kippig over de onzorgvuldigheid van Freek. Gelukkig voor Freek richt de directeur zijn woede vooral op de bank. "Waarom heeft onze bank niet de bank in Tsjechië gewaar-schuwd?", vraagt hij zich af. Hij gaat die maandag dan ook verhaal halen bij de bank. Die weigert echter de € 15.000 plus rente en kosten te betalen. Omdat de betalingen automatisch gaan en zij daar niet op mag en kan 'inbreken', heeft zij de overboeking aan de verkeerde partij niet kunnen voorkomen. De rechter aan wie de vordering van Kippig op de bank wordt voorgelegd, is het met de bank eens. Zij wijst de vordering van Kippig af. •

Niet verwijtbaar

De bank voerde in deze ongelukkige kwestie aan dat zij geen enkele invloed heeft op een volledig geautomatiseerd systeem en daarom niet verwijtbaar handelde richting Kippig BV door de foutieve betaling niet tegen te houden.

De rechter was het daarmee eens. De bank kan en mag geen invloed uitoefenen op de verwerking van een via internetbankieren gegeven opdracht tot overboeking. Noch de bank, noch de bank van de begunstigde heeft het recht het geld van de rekening van een begunstigde af te halen. Er is volgens de rechter in dit geval dan ook geen sprake van een schending van een zorgplicht door de bank.

nen op de verwerking van een via internetbankieren gegeven opdracht tot overboeking. Noch de bank, noch de bank van de begunstigde heeft het recht het geld van de rekening van een begunstigde af te halen. Er is volgens de rechter in dit geval dan ook geen sprake van een schending van een zorgplicht door de bank.



Metaalunie Rechtsbijstand behandelt in deze rubriek interessante juridische kwesties op een luchtige manier. De namen en plaatsen zijn verzonnen, gelijkenissen met personen of bedrijven zijn louter toevallig.

Juridische professionals tegen gunstige tarieven

Metaalunie Rechtsbijstand is een zelfstandige dienst. Door de relatie met deze organisatie, weet zij als geen ander waar u als ondernemer in de metaalsector behoefte aan heeft. Zij biedt u een zorgvuldig geselecteerd netwerk van deskundige advocaten en een speciaal voor leden ontwikkelde advocatenpolis.

U kunt bij Metaalunie Rechtsbijstand terecht voor:
Advocaten
Octrooigemachtigden
Juridische bedrijfsanalyse
Incasso
Maatcontracten
Algemene voorwaarden

Meer weten? 030-605.33.44 of
www.metaalunierechtsbijstand.nl.

AGENDA

 = door de Metaalunie geïnitieerde activiteiten

BEURZEN & CONGRESSEN

28 FEBRUARI-3 MAART

Metav

Internationale beurs voor productietechnologie en automatisering.

LOCATIE: Messe Düsseldorf (Duitsland).
INFO: www.metav.de.

4-7 MAART

Eisenwarenmesse

LOCATIE: Messe Keulen.
INFO: www.eisenwarenmesse.de.

13 EN 14 MAART

Zuliefertreffen ESEF 2012

Het in contact brengen van Nederlandse toeleveranciers met Duitse industriebedrijven.

LOCATIE: Beurs ESEF, Utrecht.
KOSTEN: € 1.500,- excl. BTW.
Voorinschrijving: sr@gatewaytoGermany.info.
Gateway to Germany, (030) 2526640.

13-15 MAART

Medtec Europe

LOCATIE: Stuttgart.
INFO: (030) 6053344, internationaal@metaalunie.nl.

13-16 MAART

ESEF/Techni-Show

Met Metaalunie Collectief.

LOCATIE: Jaarbeurs Utrecht.
INFO: www.esef.nl, www.technishow.nl.

20-22 MAART

Ecobuild

LOCATIE: Londen.
INFO: www.international@metaalunie.nl,
www.nbcc.co.uk/ecobuild/.

26-30 MAART

Tube & Wire

Vakbeurzen.

LOCATIE: Messe Düsseldorf.
INFO: www.tube.de, www.wire.de.

23-27 APRIL

Hannover Messe

Met Nederlands collectief in hal 4 (Industrial Supply).

INFO: www.hannovermesse.de,
schuitema@metaalunie.nl.

26 APRIL

Congres Koninklijke Metaalunie

Met uitreiking van de Metaalunie Smart Enterprise Award.

LOCATIE: Beatrixtheater, Utrecht.
INFO/AANMELDEN: www.metaalunieaward.nl/uitreikingaward.aspx

5 EN 6 JUNI

Vision & Robotics

LOCATIE: NH Conference Centre Koningshof, Veldhoven.
INFO: www.vision-robotics.nl.

CURSUSSEN/WORKSHOPS



1 MAART EN 1 APRIL

Cursus Strategische teamontwikkeling

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
metaalunieacademie.nl.



2 MAART

Cursus Aanvang en einde arbeidsovereenkomst

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.45-16.45 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.



8 MAART

Start training Projectmanagement Prince2

Voor engineers. Prince2-methodiek is een geïntegreerde projectmanagementmethode.

DUUR: 3 dagen, 8, 15 en 22 maart.
LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
PKM, (030) 605 33 36, www.pkm.nl/trainingen.



16 MAART

Cursus Succesvol presenteren

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.30-16.45 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.



19 MAART

Cursus Managen van ziekteverzuim

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.30-16.45 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.



23 MAART

Cursus Ondernemen, risico's en AVW

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.30-16.45 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.



28 MAART

Cursus functie-indeling en belonen

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.45-16.45 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.

28 MAART

Lean engineering

Engineers krijgen inzichten en gereedschappen aangereikt waarmee ze invloed kunnen uitoefenen op het productieproces.

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
INFO: PKM, (030) 605 33 36, www.pkm.nl/trainingen.



30 MAART

Cursus Regelingen CAO Metaal

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.00-16.45 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.



4 EN 5 APRIL

Cursus Debiteuren management

DUUR: 2 dagen.
LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.30-16.30 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.



16 APRIL

Cursus Liquiditeitsplanning

LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.00-16.30 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.



20 EN 27 APRIL

Cursus Onderhandelen 'De winnende dialoog'

DUUR: 2 dagen.
LOCATIE: Metaalunie, Nieuwegein.
TIJD: 09.00-17.00 uur.
INFO: info@metaalunieacademie.nl,
www.metaalunieacademie.nl.

EXCURSIES/HANDELSREIZEN



16-31 MAART

Economische missie naar China

District Oost en Gelre.
Deelname aan 1, 2, 3, of 4 reisdoelen, per reisdoel 3 dagen.

KOSTEN: afhankelijk van deelname aantal onderdelen
ca. € 2000,- tot ca. € 4000,- p.p.
INFO: P. de Jong, (026) 3599140 of (06) 50273027, of
J. van Steenbergen, j.v.steenbergen@overijssel.nl,
tel. 038 499 7532.



27 EN 28 MAART

Excursie Meyer Werft en Mercedes-Benz

District Gelre.

LOCATIE: Bremen.
KOSTEN: € 435,- p.p. bij verblijf in 2-pers.kamer,
incl. maaltijden.
INFO: Straatman@metaalunie.nl.



3-6 APRIL

Handelsmissie Oekraïne

Bakkerijtechnologie.
Met bezoek aan beurs Food Tech Mash.

KOSTEN: €950,- per bedrijf (excl. reis- en verblijfskosten,
beursentree, e.d.).
INFO: (033) 4330131, info@nec.nl, www.agentschapnl.nl/cpa/oekraïne.



11-15 APRIL

Excursie Frankrijk

District Noordwest.

LOCATIE: Toulouse, Carcassonne, Pic du Midi.
INFO: westerbeek@metaalunie.nl.



18-28 APRIL

Studiereis Vietnam

District Noord

LOCATIE: Ho Chi Minh City, Da Nang en Hanoi.
INFO: hondelink@metaalunie.nl

De Koninklijke Metaalunie verzorgt diverse (branche)bijeenkomsten en essentiële evenementen. De meest actuele agenda vindt u op www.metaalunie.nl/Agenda.

Scoren op ESEF 2012

Volgende maand zal ESEF 2012, de vakbeurs voor toeleveran, uitbesteden & engineering, haar poorten openen. Verheugt u zich er ook al zo op? Voor veel standhouders betekent de ESEF het bedrijf uitdragen en praten met collega's. Af en toe een bezoeker te woord staan en vooral niet vergeten de concurrent vertellen hoe tevreden u bent over het resultaat op de beurs tot nu toe. De targets voor de beurs zijn nu al (op de tweede beursdag) gehaald. Fantastisch! Voor je het weet zijn de vier beursdagen weer om. Maar is dit nou het doel van de beurs?



Onlangs bracht ik een bezoek aan een beurs. Ik was gericht op zoek naar een bepaalde technische oplossing. De voorgenomen investering ging bepaald niet om een klein bedrag. Ik kwam rond 17.00 uur op de beurs die tot 's avonds 21.00 uur open was. Een gericht bezoek aan stands

om de daar getoonde producten te bekijken, leverde bij enkele bedrijven nauwelijks een reactie van de standbemanning op. Die was al druk bezig met de borrelpraat met collega's. Bij de bedrijven waar we wel te woord gestaan werden, kregen we niet altijd de gevraagde informatie. Soms werd toegezegd dat de informatie zou worden nagezonden. Van één bedrijf krijg ik bijna wekelijks ongevroegde e-mails met nutteloze informatie, maar mijn herhaalde vraag om toezending van documentatie is nog steeds niet beantwoord. Dat hoeft ook niet meer; ik heb ondertussen een keuze gemaakt.

OVERTUIGEN

Er waren gelukkig ook fabrikanten aanwezig met medewerkers die wel alert reageerden op mijn aanwezigheid, die mij wel de gevraagde informatie konden geven en waarvan de producten overtuigden. De andere fabrikanten hadden ook veel geïnvesteerd in hun stand, hadden wellicht ook goede producten, maar ze waren even vergeten waarom het werkelijk gaat: aandacht voor de klant. Denkt u niet dat het hier om bedrijven gaat die weinig beurservaring hebben. Ik noem geen namen, maar er zijn bedrijven bij met een wereldnaam die bijna wekelijks ergens op deze planeet op een beurs aanwezig zijn.

PROACTIEF

Op de ESEF is het helaas niet anders. Ook daar zie je vaak dat de standbemanning niet alert genoeg is op (potentiële) klanten. Een goede proactieve houding met

kennis van zaken kan het verschil maken tussen een nieuwe klant of iemand die zich niet opgemerkt voelt en daarom maar doorloopt. In een tijd waarin het bedrijfsleven het niet gemakkelijk heeft, is het des te belangrijker om aandacht aan uw beurspresentatie te besteden. Stel u zelf een aantal vragen: hoe komt mijn bedrijf over op de beurs? Nodigt uw stand uit tot een bezoek of is de stand dermate gesloten dat bezoekers niet snel naar binnen stappen? Laat u de goede producten zien? Is de juiste informatie voorhanden? Zijn er voldoende visitekaartjes en kan de bezoeker die zelf pakken als u even geen tijd heeft omdat u met een andere bezoeker spreekt? En als u met meerdere personen de stand bemant, ga dan niet allemaal tegelijk lunchen. Een verlaten stand is een gemiste kans.

OPTIMAAL VOORBEREIDEN

Het zijn zo maar een paar voorbeelden, maar voor een regelmatige beursbezoeker zijn deze voorbeelden helaas zeer herkenbaar. De klant van een toeleverancier is niet geïnteresseerd in zijn nieuwe machine, die klant wil weten wat u met uw bedrijf en uw expertise voor hem kunt betekenen. Daarom: kijk naar uw presentatie, wees kritisch op uzelf en uw bedrijf, informeer en motiveer uw standbemanning, volg een beurst raining. Kortom: bereidt u optimaal voor. Ik wens u een zeer succesvolle beurs. •

RICHARD SCHUITEMA,
BRANCHEMANAGER KONINKLIJKE METAALUNIE